

II./2024

VELIKI SPOPAD
Pomožna snov za učitelje v sobotni šoli

Ljubljana 2024

1. VOJNA ZA VSEMI VOJNAMI

Ključno besedilo: Raz 12,7-9; Kol 1,16; Ezk 28,12-15; Iz 14,12-14; Jn 17,24; 1 Mz 3,15

Splošni pregled

Nauk tega tedna nam predstavi temo vesoljnega spopada ali velikega boja med Kristusom in Satanom. Proučevanje bomo začeli s preiskovanjem izvora zla in Božje rešitve za padeč človeštva v greh.

Našo obravnavo si zasluži več vidikov vesoljnega spopada. Prvič, veliki boj ne traja večno; izvira iz nebes, ko je Lucifer, ustvarjeno bitje, vodil skupino upornih angelov, ki so izzvali Boga, večnega Stvarnika in kralja vseh bitij. Če sta zlo in hudič imela začetek, lahko domnevamo, da bosta zagotovo doživela tudi konec.

Drugič, vesoljni spopad kaže na radikalno nezdržljivost dobrega z zlom. To dvoje ne more soobstajati in se ne more tolerirati: vsaka od skupin hrepeni po tem, da bi drugo izbrisala. Ko je zlo nastalo, je kljub večni Božji naravi izpodbijalo samo idejo o Božji pravici do obstoja in vladanja.

Poleg tega veliki spopad odpravlja vsako obliko filozofskega ali verskega dualizma, v katerem sta zlo in dobro sočasna, enakovredna in potrebna. Svetopisemski svetovni nazor jasno izključuje nujnost zla. Ne potrebujemo zla, da bi spoznali in cenili dobro. Prav tako zlo ni potrebno za širjenje dobrega.

Tretjič, dejstvo, da sta se zlo in veliki spopad pojavila v nebesih, in sicer v glavah razumnih in svobodnih moralnih sil, vzbujata misel, da je spor predvsem duhovne narave in mora zato imeti duhovno rešitev. Čeprav je zlo nastalo brez kakršnega koli prispevka Boga (pravzaprav je zlo nastalo proti Bogu), ga brez Boga ni mogoče odpraviti. Po svoji naravi je zlo usodno za bitja in vesolje. Tako lahko samo Bog in njegova nadnaravna, ustvarjalna moč odstrani zlo in njegove katastrofalne posledice.

Božji načrt odrešenja zato ne pomeni preprosto prepoznati, priznati, sramotiti ali kaznovati povzročitelje zla. Takšni ukrepi niso niti učinkoviti niti zadostni za izkoreninjenje zla v vesolju. Namesto tega Bog rešuje problem greha tako, da v Kristusu prevzame posledice greha nase. S svojo ustvarjalno močjo se Bog dejavno vključi v uničenje zla ter očiščenje in obnovo vesolja.

Nauk tega tedna osvetli tri glavne teme:

1. Zlo in vesoljni spopad sta se pojavila v popolnih nebesih. Nato sta se razširila na Zemljo in se ukoreninila v srcih in glavah svobodnih moralnih ljudi, ki so bili ustvarjeni po Božji podobi.
2. Končna posledica zla in greha je upor proti Bogu in njegovemu kraljestvu.
3. Edina pot do odrešenja in konca vesoljnega spopada vodi skozi križ in Kristusovo posredovanje ter njegovo ustvarjalno, obnovitveno moč.

Razlaga

Adventistični nauk o velikem spopadu

Krščanska adventistična cerkev ima edinstveno razumevanje izvora greha in njegove rešitve. Za razliko od drugih kristjanov adventisti nimajo temeljnega prepričanja, ki bi bilo posvečeno nauku o grehu. Vendar pa svoje razumevanje greha vključujejo v nauk o »velikem spopadu«. John M. Fowler pravilno poudarja, da »noben nauk o grehu ne more biti popoln brez razumevanja te velike teme spopada med Kristusom in Satanom, med dobrim in zlom. V njenem središču sta Božja suverenost in značaj. Ko je Lucifer v nebesih povzročil upor proti Bogu ... in ko je ta upor dosegel vrhunec, Bog ni imel druge možnosti, kakor da je padlo vojsko angelov vrgel iz nebes.« /Fowler, »Sin«, v Handbook of the Seventh-day Adventist Theology, Raoul Dederen (Hagerstown, MD: Review and Herald, 2000), str. 241/

Tudi drugi kristjani verjamejo v padec Luciferja in Adama in do neke mere v vesoljni spopad med Bogom in Satanom, vendar so adventisti te koncepte izrazili v obliki edinstvenega nauka, ki je zajet v temeljnem verovanju številka 8:

»Celotno človeštvo je zapleteno v veliki boj med Kristusom in Satanom, pri katerem gre za Božji značaj, njegove zapovedi in njegovo vladavino v vesolju. Ta boj je nastal v nebesih, ko je neko ustvarjeno bitje s svobodo izbire zaradi ošabnosti postalo Satan, Božji sovražnik, in zapeljalo k upor del angelov. Ko je zapeljal Adama in Evo v greh, je duh upora prenesel tudi na ta svet. Ta greh je popačil Božjo podobo v ljudeh, povzročil nered v ustvarjenem svetu in končno povzročil njegovo uničenje v času vesoljnega potopa. Pred očmi vsega vesolja je ta svet postal prizorišče splošnega spopada, v katerem bo Bog ljubezni končno dokazan kot zmagovalec. Da bi Kristus v tem boju pomagal svojemu ljudstvu, mu pošilja Svetega Duha in svoje zveste angele, da ga vodijo, ščitijo in podpirajo na poti zveličanja. (Raz 12,4-9; Iz 14,12-14; Ezk 28,12-18; 1 Mz 3; Rim 1,19-32; 5,12-21; 8,19-22; 6 do 8; 2 Pt 3,6; 1 Kor 4,9; Heb 1,14.)«

Svetopisemski nauk o človeškem padcu v greh je navzoč tudi v temeljnem verovanju številka 7 z naslovom Človekova narava.

»Moški in ženska sta bila ustvarjena po Božji podobi kot samostojni osebnosti z močjo prostega mišljenja in delovanja. Čeprav sta bila ustvarjena kot svobodni bitji, je bil vsak nedeljiva telesna, umska in duševna celota, odvisna od Boga za življenje, dihanje in vse drugo. Ko so naši prastarši postali neposlušni Bogu, so se odpovedali odvisnosti od njega in tako izgubili svoj visok položaj pred njim. Božja podoba v njih je bila popačena in postali so podložni smrti. Njihovi potomci imajo z njimi vred grešno naravo in čutijo vse njene posledice. Rojevajo se s slabostjo in nagnjenostjo k hudemu. Bog pa je po Kristusu spravil svet s seboj in v smrtnih ljudeh, ki so se pripravljene spreobrniti, po Svetem Duhu obnavlja podobo njihovega Stvarnika. Ker so ustvarjeni Bogu na slavo, so povabljeni, naj ljubijo Boga in drug drugega ter odgovorno ravnajo z okoljem. (1 Mz 1,26-28; 2,7; Ps 8,4-8; Apd 17,24-28; 1 Mz 3; Ps 51,5; Rim 5,12-17; 2 Kor 5,19.20; Ps 51,10; 1 Jn 4,7.8.11.20; 1 Mz 2,15.)«

Našo pozornost si zaslužita še dva dodatna vidika adventističnega nauka o velikem spopadu: (1) izvor teme velikega spopada in (2) njegova zgodovinskost.

Prvič, tema velikega spopada izhaja iz Svetega pisma in je temelj adventistične svetopisemske razlage in doktrinarnega razvoja. Ellen G. White je o razlagi Svetega pisma zapisala:

»Sveto pismo vsebuje razlago zase. Besedilo se mora primerjati z besedilom. Preiskovalec bi se moral naučiti gledati na Besedo kot celoto in videti medsebojno zvezo njenih delov. Spoznati mora njegovo veliko osrednjo temo, Božji prvotni namen za ta svet, začetek velikega boja in delo odrešenja. Razumeti bi moral naravo dveh načel, ki se borita za prevlado, in se naučiti spremljati njuno delovanje v zgodovinskih in preroških zapisih do velikega konca. Prepoznati bi moral, kako ta boj zajema vsak del človekove izkušnje; kako tudi sam v vsakem dejanju kaže spodbudo enega ali drugega izmed dveh nasprotnojuočih si nagibov; in kako se, če to hoče ali ne, prav sedaj odloča, na kateri strani velikega boja se bo znašel.« /Vzgoja, str. 168/

Zaradi tega svetopisemskega pristopa k razlagi je tema velikega boja prepletena z vsemi drugimi svetopisemskimi nauki adventistične teologije. Vključevanje teme velikega boja v adventistično teologijo se začne z naukom o Bogu, s samim bistvom njegove narave, ki je svobodna, ljubeča, milostljiva, pravična, poštena in zvesta. V Svetem pismu se tema velikega boja prepleta še z naslednjimi nauki:

- a) Nauk o stvarjenju kot odrazu Božje ljubezni, svobode in moči.
- b) Izvor človeške narave, njeno sedanje stanje in končna usoda.
- c) Padec človeštva od prvotne pravičnosti in občestva z Bogom.
- d) Božja dejanja odrešenja, ki se kažejo v utelešenju, služenju, smrti, vstajenju, vnebohodu in posredniški službi Kristusa v nebeškem svetišču in tudi v njegovem drugem prihodu.
- e) Božji odrešilni načrt opravičenja, posvečenja in obljube prihodnjega poveljanja za človeški rod.
- f) Božje konstituiranje ljudstva v vseh obdobjih človeške zgodovine, ki doseže vrhunec s klicem preostanka ob koncu časa iz vrst protestantskih cerkva, da bi oznanjal njegovo zadnje vabilo usmiljenja človeštvu.
- g) Božja predadventna, milenijska in izvršilna sodba, katere vrhunec je konec zla in obnova vsega stvarstva.

Drugič, veliki boj je zgodovinske narave. Ker tradicionalno krščanstvo vključuje grške filozofske predpostavke in koncepte, kot je nematerialna, brezčasna in brezprostorska narava nebes, si mnogi kristjani svetopisemske navedbe o vesoljnem boju in padcu ljudi v greh razlagajo kot alegorije ali teološke mite. Vendar adventistična zgodovinsko-gramatična razlaga Svetega pisma predstavlja Boga, ki je osebno in zgodovinsko vpleten v zgodovino človekovega padca v greh in v zgodovino odrešenja. Bog, Lucifer, angeli – tako uporni kot pravični –, Adam in Eva ter njun padec v greh so resnični zgodovinski liki in dogodki. Jezus je govoril o Satanu kot o dobesečni, zgodovinski osebi, ki jo je poznal že pred začetkom zemeljske zgodovine in ki je povzročitelj zla in greha. Jezus je nekoč razložil farizejem, da niso ne Abrahamovi (Jn 8,39.40) ne Božji otroci (Jn 8,41.42), temveč so od svojega očeta »hudiča«. »On je bil od začetka morilec ljudi in ni obstal v resnici, ker v njem ni resnice. Kadar govori laž, govori iz svojega, ker je lažnivec in oče laži.« (Jn 8,44)

Tudi Janez, pisec Razodetja, prikazuje hudiča in vesoljni boj, ki ga je sprožil, kot zgodovinsko dejstvo. Po Jezusovem zgledu Janez pravi, da je hudič »Veliki zmaj, stara kača, ki se imenuje Hudič in Satan in ki zapeljuje vesoljni svet« (Raz 12,7-9) in ga predstavi kot tistega, ki je povzročitelj vojne, zla in prevare tako v nebesih kot na zemlji. Neposredni kontekst Raz 12,7-9 nakazuje, da je apostol Janez tako hudiča kot

vesoljni boj obravnaval kot zgodovinsko entiteto oziroma dogodek: tako zgodovinsko kot samega Boga (Raz 12,5-6.10.17), tako zgodovinsko kot Jezusovo rojstvo in vnebohod (Raz 12,5), tako zgodovinsko kot obstoj cerkve in preganjanja proti njej (Raz 12,1.6.11.13-15) in tako zgodovinsko kot Jezusov križ, po katerega krvi smo rešeni (Raz 12,11). Čeprav ne vemo, kdaj se je ta vesoljni spopad v nebesih odvil, verjamemo, da izvira iz časa »pred stvarjenjem Adama in Eve in da je bil tako zgodovinski kakor padec človeštva v greh na pobudo istega Satana.« (Handbook of Seventh-day Adventist Theology, str. 241, 242.)

Uporaba

V razredu se pogovorite o naslednjih vprašanjih:

1. Kaj ljudje v vaši kulturi menijo o očitnem obstoju boja med dobrim in zlom v našem svetu in človeški družbi? Kako razumejo izvor zla? Ali verjamejo, da se bo zlo kdaj končalo? Zakaj da oz. ne? Ali so že opustili vsako upanje, da se bo zlo končalo? Če da, zakaj? Morda mislijo, da je zlo tu zato, da ostane, ali da je celo potrebno za ohranjanje nekakšnega ravnovesja v vesolju in zgodovini. Če je tako, pojasnite, zakaj tako menijo. Kako jim lahko predstavite svetopisemski pogled na zlo?
2. Kako različne teorije o izvoru boja med dobrim in zlom vplivajo na razumevanje človeške morale in odgovornosti? Vzemimo na primer teorijo evolucije. Kako ta teorija vpliva na naše razumevanje izvora zla in posledično na naše razumevanje človeške morale? Se spomnite še drugih teorij o izvoru zla poleg evolucije, ki prevladujejo v vaši kulturi?
3. Poskusite opisati in pojasniti ljudem v vaši okolici adventistični nauk o pojavu greha, o velikem boju in svetopisemskem upanju. Kako lahko te svetopisemske resnice podeliš s svojimi prijatelji, sosedi in kolegi iz drugih krščanskih denominacij, filozofij ali svetovnih nazorov? Katere prvine bi zajel v osnutek svojega opisa o velikem boju?

2. OSREDNJA TEŽAVA: LJUBEZEN ALI SEBIČNOST?

Ključno besedilo: Iz 41,10; Lk 19,41.42; Mt 23,37.38; Mt 24,9.21.22; Heb 11,35-38; Raz 2,10; Apd 2,44-47; Jn 13,35

Splošni pregled

Prejšnji teden smo preučevali izvor velikega boja v nebesih in na zemlji. Ta teden se bomo osredotočili na to, kako se veliki boj odvija v življenju in zgodovini Božjega ljudstva, zlasti na stičišču judovskega naroda, Božjega ljudstva v zadnjem delu Stare zaveze, s cerkvijo, Božjim ljudstvom v Novi zavezi.

Teme tega tedna:

1. Zaradi zavrnitve Kristusa je judovski narod kot politična entiteta uradno izgubil status privilegiranega naroda, ki ga je imel kot posebno Božje ljudstvo in doživel grozljivo izkušnjo uničenja Jeruzalema.
2. Bog je ustanovil svoje ljudstvo, preostanek Izraela, vanj vključil Jude in pogane ter ga rešil pred kataklizmo, ki je Jeruzalem doletela leta 70 po Kristusu. Bog je vodil svojo cerkev v njenem poslanstvu oznanjevanja evangelija Jezusa Kristusa in klical ljudi vseh narodov, naj sprejmejo veselo novico in se pridružijo njegovemu novemu ljudstvu.

Razlaga

Nekaj hitrih dejstev o Jeruzalemu

Tragični padec Jeruzalema lahko vsaj deloma opišemo z naslednjimi zgodovinskimi podrobnostmi:

1. Jeruzalem je bil uničen med prvo judovsko vojno (66–73 n. št.), njegovo uničenje pa se je začelo proti koncu vladavine cesarja Nerona (54–68 n. št.). Vojna je izbruhnila, ko je Gesius Florus, sveže imenovani rimski prokurator v Judeji, iz tempeljske zakladnice v Jeruzalemu vzel veliko količino denarja.
2. Glavna rimska generala, ki sta bila poslana, da bi zatrla upor, sta bila Vespazijan in njegov sin Tit. Oba sta pozneje postala cesarja.
3. Obleganje Jeruzalema se je začelo leta 70 po Kristusu. V času obleganja so se branilci mesta večinoma razdelili na frakcije in se borili med seboj, združili pa so se le, da bi odbili neizbežne napade Rimljanov.
4. Jeruzalem so varovali trije zidovi. Prvi dve obzidji sta padli v roke Rimljanov aprila leta 70, tretje pa je bilo prebito nekaj mesecev pozneje, 30. avgusta. Istega dne je bil požgan tempelj.
5. Po navedbah judovskega zgodovinarja Jožefa je med obleganjem Jeruzalema umrlo več kot milijon ljudi, približno 100.000 pa jih je bilo odpeljanih v ujetništvo. Jeruzalem in tempelj sta bila uničena. S plenom, ki so ga Rimljani odnesli iz Jeruzalema, so financirali gradnjo Koloseja, enega najbolj obiskanih spomenikov v Rimu.

6. Judovstvo, ki je ostalo brez svojega mesta, Jeruzalema, in templja, je doživelo korenite spremembe. Središče judovske vere se je s templja, žrtev in duhovnikov preselilo na postavo. Saduceji, svečeniški razred, so izgubili večino svoje moči in judovstvo je postalo rabinsko.

Padec Jeruzalema

Ni naključje, da Ellen G. White začne knjigo Veliki spopad s poglavjem z naslovom "Uničenje Jeruzalema". Razumela je, da je ta tragični dogodek judovskega naroda osrednjega pomena za veliki boj ter za identiteto in poslanstvo cerkve. Kako to? Da bi odgovorili na to vprašanje, moramo najprej razumeti, zakaj je Jeruzalem padel.

S stališča posvetne zgodovine sta bila Jeruzalem in drugi tempelj porušena, ker so se Judje uprli takratni velesili, rimskemu cesarstvu, in jih je moč te sile neusmiljeno zatrla tako v znak maščevanja kot v svarilo drugim morebitnim upornikom. V stoletjih, ki so minila od padca Jeruzalema, so verni Judje uničenje Jeruzalema na splošno razlagali kot disciplinski ukrep, ki ga je dovolil Bog. Nekateri poznavalci judovstva menijo, da so Judje grešili, ker so prekršili Božji zakon in postali nemoralni; drugi menijo, da so bili Judje preveč razdvojeni in razdeljeni ter se niso nikoli naučili lekcije o enotnosti. Ne glede na to je Bog ohranil preostanek, ki je nadaljeval njegove načrte.

Vendar Sveto pismo, zlasti Nova zaveza, ponuja drugačno razlago za uničenje templja. Da, upor, krivica, moralna in družbena pokvarjenost, notranji spori in razdor so bili zagotovo glavni dejavniki, ki so pripeljali do propada Jeruzalema in uničenja templja. Toda razmere, ki so povzročile to tragedijo, so bile globlje od teh dejavnikov. Da bi lažje razumeli, kaj je povzročilo uničenje templja, je treba izpostaviti nekaj pomembnih točk tako iz Stare kot iz Nove zaveze. Te točke nam skupaj pomagajo razumeti glavni razlog za uničenje templja: zavračanje Kristusa in Božje zaveze s strani izraelskih voditeljev.

Prvotni tempelj

Prvič, prvotni Izraelov tempelj, ki ga je zgradil Salomon, so porušili Babilonci leta 586 pred Kristusom, približno 20 let po tem, ko je Judo osvojil Nebukadnezar (Dan 1,1.2). Do uničenja je prišlo približno sto let po tem, ko so severni Izraelci zapadli v odpadništvo in so jih osvojili Asirci. Vendar se ta dva dogodka – propad Izraela in uničenje Salomonovega templja s strani babilonskih sil – nista zgodila samo zato, ker se judovski narod ni naučil, kako se združiti ali zaradi njegovega moralnega nazadovanja. Severni Izrael je kot narod izginil, ker je zavrnil Božjo zavezo in šel za drugimi bogovi (1 Kr 12,26-33; 2 Kr 17,7-23). Tako kot Izrael je imel tudi Juda zlobne kralje in pokvarjene elite, ki so bile nagnjene k malikovanju. Sčasoma je tudi Juda vse bolj malikoval. Vendar za razliko od severnega Izraela Juda ni imel stalne uradne nacionalne politike zamenjave Božje vere s poganstvom. Zato je Bog leta 586 pred Kristusom dovolil uničenje judovskega templja in glavnega mesta ter začasno izgnanstvo judovskega ljudstva. To je bila strategija za narodno obnovo.

Drugi tempelj

Drugič, drugi tempelj so Rimljani porušili leta 70 po Kristusu približno 35 let po tem, ko je Jezus napovedal naslednje tri dogodke: (1) Bog bo Judu vzel kraljestvo in ga dal drugemu narodu (Mt 21,43); (2) Judova hiša (tempelj) bo »zapuščena« (Mt 23,38); in (3) tempelj bo popolnoma uničen (Mt 24,1.2). In razlog za to trojno sodbo? Judovo vodstvo ne le da ni prineslo sadov Božjega kraljestva (Mt 21,43), marveč je, tako kot stari severni Izrael,

zavestno zavrnilo ostati pod jurisdikcijo in v zavetju Božjih kril (Mt 23,37). Leta 31 po Kristusu so voditelji sprejeli uradno, zavestno in premišljeno odločitev za judovski narod; zavrnilo so Božjo zavezo, odrešenje in Mesija (Mt 26,1- 3.14-16.57-68; 27,15-25; Jn 19,1-15). Zato je Bog dovolil, da je bil zemeljski tempelj uničen.

Božja milost

Tretjič, Bog je dal Izraelu in Judu vso milost, potrebno za odkup in obnovo, preden je dovolil, da bi trpela kazen zaradi preloma njegove zaveze. Od časa Mojzesa vse do uničenja drugega templja leta 70 po Kristusu., torej več kot petnajst stoletij, je bil Juda neprestano deležen Božje ljubezni. Čeprav so nenehno delali napake, je bil Bog pripravljen sodelovati z njimi, dokler so bili pripravljeni ostati v njegovi zavezi in se preobražati z njegovo milostjo in močjo. Tudi ko so se judovski voditelji nazadnje odločili zavrnilo Boga, čemur je sledila Jezusova razglasitev pogube nad njimi, jim je Bog dal več kot 35 let časa, preden je to razsodbo izvršil. V tem preizkusnem obdobju so jih kristjani, kot so Peter (Apd 2–4), Štefan (Apd 7) in Pavel (Rim 9–11), rotili, naj sprejmejo Jezusa kot Mesija in sodelujejo v novi Božji zavezi. Žalostno je, da so voditelji, namesto da bi prisluhnili tem pozivom, svojo odločitev, da zavrnejo Kristusa, zapečatili s hudim preganjanjem kristjanov, ki je doseglo vrhunec z umorom Štefana leta 34. Vendar je Bog tudi ob odločitvi, da zavrne Juda kot svoje reprezentativno ljudstvo, še naprej klical posamezne Jude, naj stopijo v njegovo novo zavezo in se rešijo v njegovo kraljestvo.

Padec Jeruzalema torej ponazarja Božje ravnanje z grešniki v velikem boju. Ta perspektiva pomaga delno odgovoriti na naše začetno vprašanje, zakaj je Ellen White menila, da je ta tragedija tako pomembna za temo velikega boja ter za identiteto in poslanstvo cerkve. Poleg tega je Ellen White razumela, da nam bo padec Jeruzalema pomagal razumeti paradoksn sodbe: to je, kako se lahko božansko usmiljenje razširi na grešnike in hkrati zadosti zahtevam božanske pravičnosti. Po eni strani je Bog poln ljubezni, sočutja in potrpežljivosti ter roti grešnike, naj se vrnejo v njegovo kraljestvo. Bog ne želi, da bi grešniki umrli z drugo smrtjo (Ezk 33,11). Po drugi strani pa je Bog pravičen in pošten. Ker je svet, ne more dopuščati zla v svoji navzočnosti. Vsekakor bo spoštoval dokončno odločitev vsakega posameznika, ki želi stopiti na svojo pot, zapustiti njegovo kraljestvo, zavezo, zaščito in vir življenja. Kljub temu Bog grešnike v zadostni meri opozarja, da bodo umrli, če bodo zavrnilo zaščito njegovega kraljestva in usmiljenje njegove zaveze. Izven Božje zaveze ni veselja ali življenja iz preprostega razloga, in sicer ker nobeno ustvarjeno bitje samo po sebi nima življenja, neizposojenega ali prvotnega.

Načrt zveličanja

Četrtoč, kljub težavam, ki jih je povzročila izdaja zaveze, je Bog še naprej izvrševal svoj načrt odrešenja in deloval za rešitev velikega boja. Bog je obljubil, da bo Jezus, ki je bil potomec Eve (1 Mz 3,15), Abrahama (1 Mz 12,2.3.7; Gal 3,16.29) in Davida (2 Sam 7,12-15; Mr 12,35-37), prinesel odrešenje človeštvu, ga osvobodil iz hudičeve oblasti in obnovil Božjo vladavino na zemlji. Hkrati je Bog obljubil, da bo Jezus, pravo Božje Jagnje in model simbolov zemeljskega svetišča (Jn 1,29; 2,19-22), rešil človeštvo krivde in moči greha. Čeprav se zdi, da je zgodovina človeštva brez smeri in da je prepuščena kapricam in zamislim hudiča in človeške narave, pa Sveto pismo jasno kaže napredek Božjega načrtnega in namernega izvajanja njegovega načrta in obljube o odrešitvi. Ko ga je razočaralo njegovo lastno ljudstvo, je Bog neumorno delal, da bi jih spravil s seboj ter rešil človeštvo blata greha.

Abraham, Mojzes in Juda so vsi primeri rešenih in odrešenih. Nič ne more ustaviti Boga pred izpolnitvijo njegovih obljub ter izpeljavo njegovih načrtov.

Tipi in antitipi

Petič, zemeljsko svetišče in žrtveni sistem sta bila zgolj simbola prihodnje Jezusove žrtve in delovanja. Ko je bil prvi tempelj porušen in je Juda žaloval za njegovo preteklo slavo, jim je Bog povedal, da prava slava šele prihaja in da ni odvisna od materialov in arhitekture, temveč od tistega, na katerega svetišče usmerja (Ezr 3,12; Hag 2,9; Mt 23,16-22). Zato kristjani ob uničenju drugega templja leta 70 po Kr. niso izgubili upanja. Nasprotno, razumeli so, da je zemeljsko svetišče izpolnilo svoje poslanstvo usmerjanja na Jezusa, njegovo žrtev in na njegovo službo odrešenja v resničnem nebeškem svetišču zgoraj. Tip se je srečal z antitipom; simbol se je srečal z resničnostjo. Po Jezusovem utelešenju, služenju, smrti, vstajenju in vnebohodu se je veliki boj osredotočil na nebeško svetišče. Pismo Hebrejcem obširno obravnava pomen teh sprememb. Tako so Mt 24 in uničenje drugega templja ter pismo Hebrejcem in njegov poudarek na nebeškem svetišču izredno pomembni za adventistično razumevanje velikega boja in za celotno adventistično teologijo na splošno.

Prav to kompleksno razumevanje uničenja templja je apostolske in poapostolske kristjane v prvih nekaj stoletjih ter spise Ellen White v devetnajstem stoletju navdihnilo z razumevanjem identitete in poslanstva cerkve. Ko so preživeli uničenje templja, so apostolski kristjani prenesli svoje zanimanje s templja na nebeško svetišče. Premagali so strah pred preganjanjem in smrtjo, ker so izkusili odpuščanje grehov v Kristusovi žrtvi na križu in v veri pričakovali Kristusovo službo na Božji desnici v nebesih. Vedeli so, da so Božje ljudstvo, novi Izrael, ki ga je Bog poklical, da oznanja njegovo čudovito novico o odrešenju vsemu človeštvu, ki ga je zajela moč hudiča, greha in smrti. Svojo ljubezen so delili tako, da so s sredstvi, ki so jih imeli na voljo, pomagali ljudem okoli sebe. Pozornost drugih pa so usmerjali na konec velikega boja, na konec trpljenja in smrti, ko se bo Gospod Jezus Kristus vrnil na zemljo in za vedno premagal hudiča in greh.

Uporaba

1. Kaj ljudje v vaši kulturi menijo o ljubezni in pravičnosti? Ali še vedno upajo, da bo nastopil čas, ko bosta za človeško družbo v celoti značilni ljubezen in pravičnost? Zakaj da ali zakaj ne? Kako bi jim lahko razložili, da resnične in trajne ljubezni in pravičnosti ne more biti brez Jezusa? Ali da ne more biti ljubezni ali pravičnosti brez njegovega razodetja teh božanskih lastnosti, kot je razvidno iz njegove žrtve? Ali da ljubezen in pravičnost ne moreta obstajati ne da bi jih Sveti Duh podelil ljudem ali brez njegove pomoči pri njuni rasti v nas?

2. Preučite svoje osebne evangelizacijske dejavnosti. Kako jasno razumete, kaj pomenijo Jezusove besede »evangelij kraljestva«? Kako lahko kot posameznik živite ta evangelij v svojem življenju? Kako lahko ti in tvoja cerkev delite ta evangelij z manj ali več ljudmi okoli vas?

3. LUČ SVETI V TEMI

Ključno besedilo: Jn 12,35; Raz 12,7-9; Jn 8,44; Prg 23,23; Prg 4,18; Ps 119,30; Apd 20,27-32; 2 Tes 2,7-12; Jn 8,32

Splošni pregled

Ta teden bomo videli, kako se je apostolska in poapostolska cerkev pridružila velikemu boju med Bogom in Satanom.

Cerkev je rojena iz Jezusa, zato se je pridružila njegovi strani. Se bo pa kmalu soočila z isto skušnjavo kakor Adam in Eva: dvomila bo v Božjo besedo in si želela kompromis med njegovimi avtoritativnimi zapovedmi in Satanovimi zavajajočimi nauki.

Nauk tega tedna poudarja, da je veliki boj sestavljen iz dveh neenakih in nespravljivih strani. Strani sta neenaki, ker sta si neenaka Bog in hudič. Medtem ko je Bog večni, Stvarnik ter ljubeč in pravičen Kralj veselja, imata hudič in zlo svoj začetek in tudi svoj konec. Hudič, greh in zlo so začasni odkloni, ki sicer vplivajo na Boga in celotno vesolje, vendar jih bo naš vsemogočni, ljubeči in pravični Bog uničil. Zato obe strani, ki sta udeleženi v velikem boju, Bog in Satan, preprosto ne moreta skleniti kompromisa.

V Svetem pismu je veliki boj prikazan kot spopad med dvema radikalno nasprotnima silama, kot sta svetloba in tema ali resnica in laž. Res je, da stran zla kliče po kompromisu z resnico, saj je tak kompromis edina možnost zla za preživetje. Zlo si želi za vsako ceno zagotoviti preživetje, da bi lahko uničilo tisto, kar je dobro ali od Boga. Zato si hudič nenehno prizadeva zvabiti cerkev v kompromis. Na žalost je cerkev sklenila kompromis tako kot prva človeška starša. Posledice tega kompromisa vidimo in čutimo še danes. Bog, ki pa je vir resnice in svetlobe, ne bo nikoli sklenil kompromisa. Zaupanje v Boga in zvestoba resnici, kot je razodeta v Jezusu po Svetem pismu, bosta varovala cerkev pred kompromisom ter preprečevala, da bi postala plen hudiču.

Nauk tega tedna osvetli štiri glavne teme:

1. Sveto pismo pri opisovanju velikega boja uporabi diametralno nasprotni izraze, kot sta svetloba in tema, da bi poudarilo dejstvo, da Bog in njegovo ljudstvo nikakor ne moreta skleniti kompromisa med resnico in zmoto ter lažjo.
2. Od prvih dni Jezusove službe in v poznejšem delu njegovih apostolov je hudič neusmiljeno pritiskal na cerkev, da bi zdrsnila v zmoto ali vsaj kompromitirala Božjo resnico.
3. Kompromitiranje resnice pa je enako izdaji Boga in uničenju same resnice. Navsezadnje tak kompromis pomeni sodelovanje s Satanom.
4. Edini način, kako lahko cerkev pride do zmage v velikem boju, je, da ostane zvesta božanskemu razodetju v Jezusu Kristusu in sveti Božji besedi.

Razlaga

Kompromis

V različnih družbenih okoljih, kot sta družinsko življenje in politika, je kompromis sprejemljiv in v mnogih primerih celo zaželen. Na splošno se beseda »kompromis« nanaša na sklenitev dogovora, nanaša se na medsebojno popuščanje pri iskanju sredine med stališči dveh ali več strani. Ključ do takšnega sporazuma je v »popuščanju«: vsaka stran se mora nečemu odpovedati, da lahko obe ali več strani še naprej sobivajo ali živijo skupaj. V nekaterih primerih vsaka stran sklene kompromis, ker nobena nima moči, da bi prepričala ali premagala in nadzorovala drugo stran s silo. V drugih primerih strani skleneta kompromis preprosto zato, ker želita živeti skupaj v miru kot soseda ali družina v ljubezni in/ali medsebojnem spoštovanju.

V okviru slednje perspektive ima kompromis vsekakor pozitivno konotacijo, saj se pojavlja kot rešitev konflikta in priložnost za mirno sobivanje. Tovrstni kompromisi so pogosti v našem vsakdanjem življenju in vključujejo pogajanja ali strpnost. Na splošno pa se kompromis dojema kot negativen pojav, ki pomeni izgubo bistvene vrednote, načela, resnice ali kakovosti. Kompromitirano zdravilo, imunski sistem, nacionalna identiteta, izobrazba, morala, ugled, pridelek ali vojaški položaj so nezaželeni in nesprejemljivi kompromisi, saj ogrožajo naš način življenja ali obstoj.

Kaj pa Bog? Ali ni mogel skleniti kompromisa z upornimi angeli ali padlima človekoma, da bi se izognil vojni v nebesih in vsem omogočil mirno sobivanje? Ali ni mogel vsaj tolerirati nasprotni strani? Če bi nasprotna stran želela neodvisnost ali samostojnost, ali Bog ne bi mogel ugoditi tej zahtevi? Ali ne bi mogel upornikom preprosto dati prostora nekje v kotičku vesolja, kjer bi lahko živeli sami zase, ne da bi bili iztrebljeni?

Odgovor je zapleten. A ga lahko pojasni nekaj točk.

Pri Bogu ni kompromisov

Prvič, med našimi vsakodnevnimi pogajanja in kompromisom, ki ga je želel doseči Lucifer, je kakovostna razlika. Bog nas je ustvaril z vso potrebno svobodo, da se lahko izražamo, sodelujemo in pogajamo z drugimi v ljubezni in pravičnosti. Vendar pa obstajajo nekatere fizične in moralne omejitve, pri katerih ni možno sklepati kompromisov, saj te omejitve predstavljajo sam temelj našega obstoja. Ta temelj sestavljajo resnice, da je Bog naš Stvarnik, naš Oskrbovalec, naš Zakonodajalec (in kot tak razkriva, kako naj živimo, da bomo srečni) in naš Kralj. Bog je vir našega življenja. Brez njega preprosto ne moremo obstajati. Lucifer je želel spremeniti prav ta temelj. Izpodbijal je Božji značaj, status in avtoriteto ter trdil, da so ljudje bogovi (1 Mz 3,4), ki obstajajo sami po sebi in so sposobni sami ustvariti smisel in merila življenja in sreče.

Drugo, kar je tesno povezano z zgornjo točko, je narava greha. Greh ni zgolj drugačno mnenje. Greh je zavesten in nameren upor proti Bogu in zavračanje Božje trditve, da je edini Stvarnik, Oskrbovalec, Zakonodajalec in Kralj. Greh ne prenese obstoja takšnega Boga. Temeljni vzgib greha je strmoglaviti Boga s prestola in za kralja postaviti sebe. Vendar pa hudič ponuja kompromis. Pripravljen se bi bil odreči svojemu pozivu k popolni zavrnitvi Božjega obstoja, če bi bil tudi on, Lucifer, priznan za boga. Po drugi strani pa Bog ne dopušča prostora za tak kompromis ali pogajanje z grehom. Kaj lahko dopusti na svoji strani? Naj reče, da ni Stvarnik? Da ni Oskrbovalec? Da ni Vir življenja in merilo sreče in morale?

Naj reče, da lahko ljudje in angeli živijo brez njega? Kar koli od tega bi bila laž. Kompromis bi bil zmaga za hudiča, za Boga pa bi pomenil kapitulacijo.

Tretjič, kar je tesno povezano s prvima dvema točkama, je, da zgoraj opisani položaj ne zadeva le resnice in časti, temveč predstavlja skrajno situacijo, v kateri gre za življenje in smrt. Predstavljajmo si, da smo Adam in Eva. Nahajamo se v okolju, v katerem nam Satan in Bog razložita svoj položaj pred padcem v greh. Satan trdi, da nam Bog laže, trdi, da smo samostojni, da smo bogovi in da smo nesmrtni. Poleg tega trdi, da lahko zavrnemo Božje zahteve in ne bomo umrli (1 Mz 3,4), ker vsebujemo življenje, izvorno in absolutno. Nadalje Satan obtoži Boga, da svojo trditev, da je vir in merilo življenja, uporablja za nadzor nad vsemi nami; ta božanska trditev je za Satana diktatura, avtokracija, zloraba, prevara in nepravilnost. Po Satanovem mnenju dejstvo, da Bog ne želi sklepati kompromisov, potrjuje njegove obtožbe. Zato nas poziva, naj se osvobodimo Božjih »laži« in »zlorab« ter doživimo novo zavest in avtonomijo, v kateri bomo odkrili in uživali svoj neskončni in večni božanski potencial. Toda ali niso to le domneve in ugibanja? Ali ne tvegamo, da bomo umrli ali nehali obstajati, če se odklopimo od Boga? Ali je vredno poskusiti samo zato, da bi empirično dokazali neko teorijo? Lucifer je zagotovo menil, da je vredno tvegati.

Po drugi strani pa nam Bog pravi, da je edini Stvarnik in Oskrbovalec, zato brez njega ne moremo obstajati. Pravi nam, da se bomo, če mu ne bomo verjeli, če bomo zavrnili njega in njegove trditve, odklopili od njega, vira življenja, in bomo umrli, torej prenehali obstajati. Bog nam razloži, da ta izid ni zgolj ugibanje, marveč dejstvo, saj je On naš Stvarnik. Nismo se ustvarili sami in nismo večni. Zgolj to dejstvo, utemeljeno na njegovi besedi, mora zadostovati, da mu verjamemo. Vendar Bog poudarja, da njegove trditve dokazujeta tudi naše preteklo in sedanje življenje: dokler smo mu verjeli in živeli z njim, so bili vsi srečni. Celotno veselje je delovalo brezhibno in nihče ni umrl. Bog nam nadalje razloži, da ne more sprejeti kompromisa. Ne le zato, ker ima prav, temveč tudi zato, ker bi, če bi se odpovedal svojemu prestolu, vsi mi in celotno veselje izginili, ne bi več obstajali, saj je On edini Ponudnik ali Vzdrževalec obstoja in življenja. Zato nas Bog poziva, naj mu verjamemo, zaupamo, ostanemo z njim in z njim za vedno srečno živimo.

Če bi bili priča takšni razpravi, komu bi verjeli?

Četrtič, na žalost človeštva sta naša prvotna starša sprejela Luciferjevo teorijo. Ali je bilo vredno tvegati? Ne. Izbira naših prvih staršev se je sprevrgla v tragedijo za njiju in za celotno človeštvo. Poleg tega ta sklep ni zgolj špekulacija, temveč temelji na zgodovinskih in empiričnih dokazih. Namesto da bi se po neupoštevanju Božjega zakona počutilo božansko in živelo večno, sta se človeka počutila prazna, gola, polna sramu, njuni srca in odnosi pa so bili uničeni (1 Mz 3,7.8). Poleg tega je človeški rod začel trpeti in umirati. Vendar Lucifer ni prenehal s svojimi špekulacijami proti Božji vladavini; predlagal je še več kompromisov. Trdil je, da je njegova tako imenovana teorija pravilna, saj Adam in Eva nista umrla takoj po tem, ko nista ubogala Boga. Zdaj je trdil, da smo nesmrtni, ker imamo nesmrtno dušo, ki po smrti preide v duhovno, eterično sfero. Tragično je, da se večina ljudi ujame v past te laži. Poleg tega je Lucifer zdaj začel pozivati Boga in človeštvo, naj sprejmeta resničnost obstoja greha in smrti kot novo normalnost. V številnih nesvetopisemskih religijah, ki so prevladovale v človeški zgodovini, je Satan predlagal novo definiranje in razlago trpljenja in smrti, da bi se izognil njuni vseprisotnosti, ki nenehno spodkopavata njegove lažne trditve.

Petič, Bog je ostal zvest samemu sebi. Pojasnil je, da Adam in Eva nista ostala živa, potem ko sta ga zavrnili, ker bi Bog sklenil kompromis ali ker bi imel Satan prav, ko je trdil,

da smo nesmrtni. Adam in Eva nista umrla zato, ker je imel Bog v svoji večni ljubezni do človeštva načrt odrešenja, ki je začel delovati takoj, ko sta človeka grešila. V skladu s tem načrtom nam je Bog, daleč od kompromisa, dal novo priložnost, da se odločimo za rešitev, življenje in bivanje z njim. A ta nova priložnost in odrešenje nista bila plod kompromisa. Kompromisov ne smemo zamenjevati z Božjo potrpežljivostjo, ljubeznijo in milostjo. Odrešenje in nova priložnost za življenje izhajata iz Božje žrtve. Prav zato ker Bog ni hotel in ni mogel sprejeti kompromisa, se je žrtvoval. Vendar ni žrtvoval nas. Raje je žrtvoval sebe. Ko bi bil kompromis mogoč, mu ne bi bilo treba umreti namesto nas. Ker pa ni sklepal kompromisov, se je raje odločil umreti namesto nas, da bi ohranil svojo resnico, pokazal svojo ljubezen in pravičnost ter nas rešil krivde in moči greha. Še več, ni sklenil kompromisa, ker se je zavedal posledic trpljenja, bede in smrti celotnega človeštva in vesolja.

Iz istih razlogov ne sklepa kompromisov tudi zvesto Božje ljudstvo. Tradicionalno krščanstvo je kompromitiralo razodetje Božje resnice v Svetem pismu. Vendar si je Bog prizadeval obnoviti svojo resnico, da bi lahko rešil čim več ljudi. Zato njegov zvest preostanek z veseljem sodeluje z njim, da pomaga širiti njegovo resnico z odsevanjem njegove luči.

Uporaba

1. Na katero merilo ali merila se sklicuje vaša kultura pri določanju, kaj je resnica? Kateri so viri resnice v vaši družbi, religiji ali kulturi? Na kakšen način, če sploh, vaša družba ali kultura obravnava Sveto pismo kot vir resnice o nastanku, pomenu, smeri in usodi našega sveta?
2. Kako lahko širite adventistično razumevanje Svetega pisma kot glavni in zanesljivi vir resnice? Kako nam to razumevanje Svetega pisma pomaga razviti pravilen pogled na svet in pot do odrešitve?
3. Razmisli o svojem življenju. Ali se ti zdi, da v njem obstajajo področja, ki so posledica kompromitiranja Božje resnice? Če da, katera so to? Kako lahko situacijo popraviš?

4. BRANITI RESNICO

Ključno besedilo: Jn 3,14.15; Jn 14,6; Jud 3,4; Raz 2,10; 1 Jn 1,7; Heb 11,6; Apd 4,12; Mt 10,18-20; Raz 1,9

Splošni pregled

Za prve in srednjeveške zveste kristjane ni bila značilna le njihova individualna zvestoba Bogu in njegovi besedi, ampak tudi javno stališče, ki so ga zavzeli pri oznanjevanju načel Božjega kraljestva in odrešenja. Ta teden še naprej opazujemo cerkev, ki stoji na Božji strani v velikem boju, v obdobjih srednjega veka in v času reformacije. V tem času so zgodnji reformatorji in cerkveni voditelji črpali navdih iz zgleda Kristusa, apostolov in mučencev, kot je bil Polikarp.

To obdobje reforme pa ni navadno obdobje preganjanja, temveč je preroško obdobje 1260 let, ki traja od leta 538 do leta 1798 po Kristusu. Kot v primeru drugih preroških obdobj preganjanja tudi to obdobje kaže na dejstvo, da je čas preganjanja omejen in da ima Bog navsezadnje nadzor nad njim.

V tej dobi številni kristjani, kot so Valdenžani ter sledilci Wycliffa in Husa, niso le trpeli preganjanja s strani Božjih sovražnikov, temveč so se podali v napad na sile duhovne teme. Njihovo orožje ni izhajalo iz njihove lastne moči, vizije ali modrosti. Ti branilci vere niso napadali sil zla s spretno izdelanimi vojaškimi strategijami. Poslanstvo pravih kristjanov in skrivnost njihove moči sta bila v odkrivanju, ljubezni in oznanjevanju Božje besede ne glede na ceno.

Delo reformatorjev je prineslo dvojni dosežek za človeštvo in Boga. Njihov prvi dosežek je bil razumevanje, da Božja ljubezen, kot je razodeta v njegovi Besedi, spreminja življenje njegovega ljudstva in mu daje upanje v Božje kraljestvo. Njihov drugi dosežek je bil oznanjevanje svetopisemske resnice svetu v potrditev Božje identitete in značaja, ki so ju očrnile sile zla v veliki vesoljni vojni. Tako takrat kot danes se duhovna tema umika pred oznanjevanjem Božje besede, ki svet razsvetljuje z upanjem in ljubeznijo.

V nauku tega tedna so poudarjene tri glavne teme:

1. Preganjanje, ki ga je srednjeveška cerkev izvajala proti kristjanom, ki verujejo v Sveto pismo, se je odvijalo v preroškem obdobju, ki je bilo časovno omejeno in pod Božjim nadzorom, kot je napovedano v Svetem pismu.

2. Valdenžani, Wycliffe in Hus ponazarjajo, kaj pomeni stati na Božji strani in pričevati ter oznanjati Božjo besedo v najtemnejših časih vesoljnega spopada.

3. Božja beseda je naš največji vir upanja in moči, ki nam omogoča, da živimo in stojimo na Božji strani.

Razlaga

Korenina preganjanja

Vzroke za preganjanje zgodnjih kristjanov cerkveni zgodovinarji običajno razvrščajo v naslednje kategorije:

- gospodarski (npr. vernikova izpoved vere je vplivala na njegovo poslovanje z lokalnimi in regionalnimi podjetji in ga pogosto omejevala; glej Apd 19,23-27);
- družbeni (npr. kristjani niso hoteli sodelovati pri nemoralnih dejavnostih);
- politični (npr. kristjani so postali grešni kozli za reševanje političnih problemov);
- verski (npr. krščanska prepričanja, prakse in rast so bili razumljeni kot eksistenčna grožnja prevladujočim religijam).

Korenina vzroka vseh teh preganjanj je Satan. In kaj je bil njegov motiv za napad kristjanov v njegovi vojni zoper Kristusa? Ali ni bil navsezadnje Satan ta, ki je najprej obtožil Boga nadzorovanja, zatiranja in omejevanja svobode? Zakaj bi torej Satan zdaj postal vir preganjanja in zatiranja?

Predvidevamo lahko dva možna razloga. Prvi, Lucifer je celoten upor in svoj predlog novega svetovnega reda zgradil na lažeh, divjih ugibanjih ter neutemeljenih in škodljivih obtožbah proti Bogu, njegovemu značaju, položaju in suverenosti (Jn 8,44). Satan kot lažnivec ne izkrivlja resničnosti zgolj za druge; laži, ki jih je širil, in samo laganje so vplivali nanj. Prevara izkrivlja same temelje osebnosti. Laž kaj hitro postane nadzorna sila v človeku in se poskuša uveljaviti kot resnica v nasprotju z narekom razuma in vesti.

Čeprav laž obstaja le v človekovem umu, nadzoruje njegova dejanja in vedenje. Tako povzroča katastrofalna izkrivljanja človekove zunanje resničnosti. Do izkrivljanja resničnosti pride, ker laž ne more preživeti naravno; ne ustreza resničnosti, zato želi resničnost prilagoditi svojim zahtevam. V nasprotnem primeru bi srečanje z resnico laž preprosto zavrnilo. Zato se mora laž nenehno uveljavljati. Vsak poskus raziskovanja resnice je za laž eksistenencialna grožnja, zato bo tisti, ki sprejema laž, zatrl vsak poskus iskanja resnice. Zaradi tega je sama zlobna narava Luciferja, ki jo je izkrivila njegova lastna laž, zdaj delovala tako, da je zatrla vsak poskus Božjega ljudstva, da bi sprejelo, odkrilo, živelo in oznanjalo resnico.

Drugič, brez Boga ni svobode. Bog sam je svoboden. Ustvaril nas je po svoji podobi, torej svobodne in zato moralne in ljubeče. Ne samo da nas je Bog ustvaril svobodne; kot naš Oskrbovalec je merilo in vzdrževalec naše svobode. Ne moremo imeti resnične svobode brez Boga ali proti njemu. Vsako prizadevanje, da bi vzpostavili popolno avtonomijo, ločeno od Boga, kot je želel Lucifer, bi pomenilo, da bi Bogu odvzeli status Stvarnika in Oskrbovalca. Poleg tega bi ga s takšnim dejanjem strmoglavili. Zato je Lucifer, da bi dosegel popolno avtonomijo, začel upor proti Bogu. Vendar je kmalu spoznal, da bo moral za ohranitev svoje avtonomije nenehno zatirati sam obstoj Boga, ki je po definiciji Stvarnik in Oskrbovalec. Ne le to, Lucifer bo moral v sebi in drugih zatreti tudi vsako željo po vrnitvi k Bogu in načelom njegovega kraljestva. Zato bo moral izkoreniniti vsako omembo Božjega obstoja. Ker Božje ljudstvo pričuje o Božjem obstoju in ga časti kot svojega Stvarnika in Oskrbovalca, Satan ni mogel dopustiti, da bi Božje ljudstvo živelo nemoteno. To bi namreč pomenilo priznanje propada njegovih teorij, namreč da brez Boga in njegove vlade ni svobode.

Valdenžani, Frančiškani in Sveto pismo

Na začetku drugega tisočletja po Kristusu je rimskokatoliška cerkev v Evropi postala strah vzbujajoč, centraliziran in hierarhični velikan. Bila je tudi zelo pokvarjena ustanova. Verniki cerkve tega dogajanja niso mogli spregledati. Čutili so potrebo, da prepoznajo vzroke za pokvarjenost cerkve in predlagajo rešitve. Rezultat tega procesa so bili številni verski in redovniški redi.

V začetku 13. stoletja je Frančišek Asiški (1181–1226), precej posvetni sin bogate družine, doživel mistično spreobrnjenje, po katerem se je odpovedal vsemu premoženju, ki ga je imel, in izrazil namero, da bo čim bolj posnemal Kristusovo revščino. Frančišek je ustanovil red frančiškanov, ki je spodbujal revščino kot krepost. Frančiškani so bili znani po svojem uličnem oznanjevanju. Leta 1209 je Frančišek zaprosil papeža Inocenca III., ki je bil na oblasti med letoma 1198 in 1216, za uradno priznanje svojega reda. Po začetnem oklevanju je papež leta 1210 ugodil Frančiškovi prošnji. Frančišek je ustanovil tudi ženski red svete Klare in Tretji red, ki so ga sestavljali laiki.

Le nekaj desetletij prej, ob koncu 12. stoletja, se je spreobrnil tudi Peter Waldo (umrl leta 1205), uspešen poslovnež v jugovzhodni Franciji, ki se je odpovedal svojemu bogastvu in pridigal o prostovoljni revščini. Tudi on je ustanovil red za revne in se obrnil na papeža za odobritev. Čeprav je papež Aleksander III., ki je predsedoval od leta 1159 do 1181, sprva sprejel Waldovo zaobljubo revščine, je njegov naslednik, papež Lucij III., ki je papeškemu sedežu predsedoval od leta 1181 do 1185, obsodil Walda in njegovo gibanje Valdenžanov kot heretično ter jim prepovedal pridiganje. Še huje, v naslednjih nekaj sto letih je rimskokatoliška cerkev strašno preganjala Valdenžane, zaradi česar so skoraj izumrli.

Razmislimo torej o podobnostih med tema dvema preporodnima gibanjema in redovniškima skupnostma, ki sta se pojavili v približno istem zgodovinskem času. Ustanovitelja obeh gibanj, Frančišek Asiški in Peter Waldo, sta imela precej podobno izkušnjo spreobrnjenja. Na začetku sta oba moška svoj red ustanovila na podobnih duhovnih pravilih: revščini in uličnem pridiganju. Oba moška sta imela podobne želje, da bi reformirala cerkev, in oba sta se obrnila na papeštvo, da bi odobrilo njuna redova. Vendar pa sta imela oba reda s papeštvom radikalno različne odnose in posledično tudi različno usodo in konec. Prošnja frančiškanov po papeževi odobritvi je bila sprva zadržana, vendar je bila pozneje odobrena. Nasprotno pa je bila Waldova zaobljuba revščine, ki jo je papež sprva odobril, pozneje preklicana. Frančiškani so postali eden najvplivnejših rimskokatoliških redov. (Danes se njegov vpliv najbolj odraža v dejstvu, da je sedanji papež, čeprav je jezuit, počastil Frančiška Asiškega s tem, da je sprejel njegovo ime.) Po drugi strani pa so Valdenžani preživeli eno najokrutnejših preganjanj v zgodovini, ki je bilo usmerjeno v njihovo iztrebljenje.

Najbolj primerno vprašanje tu je, čemu. Kaj je povzročilo razliko med tema dvema gibanjema ali redoma? Odgovor je v njuni zvestobi. Frančiškani, ki so se zelo verjetno učili iz Waldove izkušnje, so pridobili papeževo odobritev tako, da so bili skrajno zvesti papežu. To pomeni, da so frančiškani priznali papeštvo kot najvišjo duhovno in trenutno oblast na zemlji ter se zaobljubili, da bodo brezpogojno podpirali njegovo avtoriteto v zadevah nauka in prakse.

Valdenžani pa so verjeli, da najvišja avtoriteta za naše življenje in nauke izvira iz Božjega Svetega pisma. Zato so Sveto pismo postavili v središče svojega proučevanja,

pridiganja in življenja. Zato so kmalu odkrili in zavrnili vse več laži in kompromisov rimskokatoliške cerkve, kot so npr.:

- čaščenje svetnikov,
- večina od sedmih katoliških zakramentov,
- koncept transsubstanciacije,
- aurikularno spovedovanje grehov človeškim duhovnikom,
- praksa krščevanja dojenčkov,
- prodaja odpustkov,
- nauk o vicah,
- molitve za mrtve.

Namesto tega so Valdenžani oznanjali, da je Bog edini Stvarnik in Odrešenik. Prav tako so oznanjali, da je Kristus edini Posrednik, ta, ki izkazuje milost in odpušča grehe. Učili so, da bogoslužje ni omejeno na fizični prostor rimskokatoliških cerkva, marveč ga lahko Bogu ponudimo na katerem koli kraju.

Valdenžani za časa svojega življenja niso prejeli nagrade za svojo zvestobo. A so njihove ideje in pogum, s katerim so branili Božjo besedo pred kompromisi in hudičevimi lažmi, kmalu navdihnili zvezdi danici reformacije, Johna Wycliffa in Johna Husa, pa tudi ostale člane reformacijskega gibanja od 16. stoletja naprej. Te reformatorje, ki jih človeštvo ni počastilo, bo počastil sam Kristus ob svoji slavni vrnitvi. Kot del svoje trajne zapuščine vere so nam Valdenžani zapustili svoje brezpogojno zaupanje v avtoritativno moč Svetega pisma. Razumeli so, da uspeh krščanstva ne temelji na prirojeni genialnosti ali pretkanosti njegovih privržencev, temveč na njihovem pričevanju drugim o tem, kar je storil Kristus, in na kazanju na Božjo besedo kot vir božanskega razodetja in odrešenja. Zato so reformatorji preprosto sledili Pavlovim besedam »oznanjuj besedo, vztrajaj v ugodnih in neugodnih okoliščinah« (2 Tim 4,2). V svojem času so razširili Sveto pismo ali delčke Svete knjige in rezultate pustili Svetemu Duhu. Valdenžane je pri tem delu vodilo temeljno in veliko načelo *sola scriptura*; to pomeni, da je Sveto pismo samo po sebi Božja beseda, da ima Sveto pismo moč posredovati Božje sporočilo vsem ljudem ter da je samozadostno in smiselno za vse svoje bralce. Prav ta etos je bil pozneje spodbuda za identiteto, poslanstvo, edinost in življenje adventnega gibanja v 19. stoletju.

Uporaba

1. Valdenžani so širili Božjo besedo v času preganjanja. Morda ste preganjani tako kot oni. Morda pa ste trenutno v razmerah verske strpnosti in miru. V vsakem primeru, kaj lahko storite, da boste v svojih okoliščinah smiselno širili Božjo besedo ljudem okoli vas?
2. Naredite načrt v treh točkah, ki vam bo pomagal ostati zvest na strani Boga v času preganjanja. Podelite svoj načrt z družino ali v sobotnošolskem razredu.

5. VERA V NASPROTJU S PRIČAKOVANJI

Ključno besedilo: Ps 119,11; Ps 119,162; 2 Pt 1,20.21; Jn 16,13.14; Ef 2,8.9; Rim 3,23-31; Rim 5,8-10; Rim 6,22.23

Splošni pregled

Proučevanje tega tedna izpostavlja tri osrednja načela, ki so značilna za veliki boj:

(1) Božji značaj je ljubezen in pravičnost.

(2) Edina pot do odrešitve je utemeljena v njegovi ljubezni in pravičnosti.

(3) Prvi dve načeli izhajata iz enega samega vira: Božjega razodetja, kakor se je pokazalo v Jezusu Kristusu in Svetem pismu.

V srednjem veku se je zdelo, da so ta tri načela za vedno pogreznjena v hudičevo temo in da jih nikoli več ne bo mogoče povzdigniti ali oznaniti. Toda Bog je poklical nekaj velikih bojevnikov, reformatorjev, da so vstali sredi bojišča in povzdignili standard Božje resnice. Teh bojevnikov je bilo malo. Toda majhnost v vrstah reformatorjev naj bi pokazala, da gibanje ni od človeka, temveč božansko, tako po svojem izvoru kot po svojem delovanju: to pomeni, da mi, ki smo v velikem boju na Božji strani, ne zmagujemo v bitki po svoji modrosti ali moči. Zmago v velikem boju dosegamo le, ko pričujemo o tem, kar oznanja Božja beseda, in o tem, kaj moč Božje milosti lahko naredi in dela za nas in v nas. Zato so reformatorji razumeli, da je njihovo poslanstvo oznanjati pet velikih »sola«:

- Sola scriptura (samó Sveto pismo)
- Sola gratia (samó milost)
- Sola fide (samó vera)
- Solus ali solo Christus (samó Kristus)
- Soli Deo gloria (samó Bogu na slavo).

Nauk tega tedna raziskuje dve glavni temi:

1. Biti v velikem boju na Božji strani pomeni razodevati neomajno vero v Sveto pismo kot edino razodetje Božjega značaja in ljubezni do nas.
2. Biti na Božji strani v velikem boju prav tako pomeni razodevati neomajno vero v Božjo milost kot edini vir in način zveličanja.

Razlaga

Sola Scriptura, Sola Gratia, Sola Fide

Zakaj je protestantsko načelo *sola scriptura* tako pomembno za veliki boj? Kako je povezano z odrešenjem in drugimi protestantskimi »sola«, zlasti s *sola gratia* in *sola fide*? (Opomba: v skladu z Ef 2,8 ta komentar obravnava *sola gratia* in *sola fide* kot eno.)

Kot smo videli, se je veliki boj začel v nebesih z Luciferjevo lažno obtožbo, da je Bog zloben in da je njegova vladavina diktatorska. Nato se je veliki boj preselil na Zemljo, ko je Lucifer prevaral naša prastarša, da sta verjela, da sta ali pa da lahko postaneta bogova. V vsaki fazi človeške zgodovine je hudič z neutrudno zlobo deloval, da bi popačil Božji značaj, načrte, suverenost in zakon. Bog se je odzval tako, da se je razkril človeštvu. Bog se nam razodeva po naravi, zgodovini, človeški naravi in naši vesti. To božansko razodetje se običajno imenuje splošno razodetje. Vendar pa splošno razodetje ni specifično, ker ni propozicionalno; to pomeni, da se ne prenaša neposredno v besede. Poleg tega je greh povzročil pomembne spremembe v naravi, zgodovini, človeški naravi, morali, človeškem razmišljanju in našem dožemanju resničnosti, kar predstavlja izziv za naše vrednotenje in dožemanje splošnega razodetja.

Zaradi teh razlogov se Bog razodeva predvsem s *posebnim razodetjem*. Posebno razodetje pomeni, da se Bog razodene osebno in propozicijsko. Tako lahko spoznamo in razumemo Božji značaj, njegovo osebnost, njegove načrte, njegovo oblast nad človeško zgodovino ter njegova načela delovanja in vladanja. Pred padcem v greh se je Božje posebno razodetje kazalo v njegovem osebnem odnosu in pogovorih z Adamom in Evo. Po padcu v greh Bog ni zapustil človeštva, čeprav je greh hudo spremenil njegov odnos s človeškim rodом. Svoje osebno razodetje je nadaljeval Adamu in Evi ter preostalemu človeštvu na različne načine, kot so teofanije (pojavi božanskega v različnih oblikah) ali preroške izkušnje (sanje in videnja).

Tisočletja je Bog deloval prek očakov in prerokov, da bi se zoperstavil hudičevim napačnim informacijam, predvsem pa da bi človeštvo pozval, naj ga pravilno razume, mu zaupa in sprejme njegov načrt odrešitve. A Bog se ni ustavil pri tej obliki posredovanega razodetja. Bog Sin, druga oseba troedinega božanstva, je postal človek, da bi bil Bog lahko osebno z nami (Jn 1,1-3.14) in nam osebno izkazal svojo ljubezen. Da bi nas rešil, je Bog nase prevzel krivdo naših grehov in postal greh za nas, da bi mi v njem postali Božja pravičnost (2 Kor 5,21). Jezus Kristus, utelešeni Bog, je bil vrhunec Božjega posebnega in osebnega razodetja človeštvu in celo celotnemu vesolju (Heb 1,1-3). Po Jezusu – v njegovem utelešenju, življenju, služenju, žrtveni smrti in vstajenju – je Bog v celoti razodel svoj značaj ljubezni in pravičnosti ter svojo ustvarjalno in odrešilno moč. Po Kristusovem vnebohodu je Bog nadaljeval razodevanje po prerokih z navzočnostjo in delovanjem Svetega Duha.

A Božje posebno razodetje se ne ustavi pri teh zgodovinskih, božanskih manifestacijah. V procesu navdiha je Bog neposredno sodeloval s preroki in apostoli (Ef 2,20) ter po njih zapisoval svoje posebno božansko razodetje, da bi ga lahko objavili in oznanili vsemu svetu (2 Tim 3,16; Mt 28,20). Ta zapis božanskega razodetja je Sveto pismo, ki ga sestavljata Stara in Nova zaveza in se osredotoča na Božje razodetje v Kristusu (Jn 5,39.40; Lk 24,27).

Sveto pismo je torej sestavni del posebnega Božjega razodetja in vsebuje kot Božja beseda popolno dovoljenje božanske avtoritete. Po Svetem pismu Bog hrepeni po tem, da bi vsi ljudje spoznali, kdo v resnici je in kaj je storil in še dela za njihovo odrešenje.

Napadi

Satan je uporabil več strategij, da bi spodkopal Božje posebno razodetje. Ena teh je bila spodbuditi v človeštvu dvom o tem, kar je Bog razkril v svoji Besedi. Ko pa se je vedno znova izkazalo, da je Božja beseda resnična, se je hudič preusmeril na svojo glavno

strategijo: narediti Sveto pismo odvisno od človeške razlage in tradicije. Ta premik se je zgodil med Božjim ljudstvom v času Stare zaveze. Tako so v novozaveznih časih nekateri težko sprejeli Jezusa, a ne zato ker bi bilo Sveto pismo nejasno, marveč ker so želeli Božjo besedo precediti skozi lastno izročilo (Mr 7,1-13). Tako je hudič dosegel svoj trojni cilj: »opustiti Božje zapovedi«, »[pustiti] ob strani Božjo zapoved« in »izničiti Božjo besedo« (Mr 7,1-13).

Tako kot pri Judih je lahko tudi pri nas tradicija sprva dobronamerna. A če ni skrbno vodena s svetopisemskimi načeli, sčasoma prepusti prostor grehu: odstrani Božjo avtoriteto, kar je poskus nadzora nad Bogom in vzpostavitev človeške avtoritete nad Bogom, njegovim kraljestvom in njegovim razodetjem. Vzpostavitev tradicije nad Božjo besedo ruši sam namen in pomen Božjega posebnega razodetja, ki je razkritje pravega Božjega značaja, namenov in načrtov ter razkritje poti odrešenja. Namesto Božje ljubezni in odrešenja po milosti ljudi učijo, naj sledijo navodilom verskih strokovnjakov in hodijo po obremenjujoči poti odrešenja (Mt 23,4).

Tako kot Kristus so tudi prvi kristjani zavračali izročilo in razlagali Sveto pismo v skladu z njegovim predvidenim pomenom (Jn 5,39.40; Lk 24,25-27; Apd 2,14-32). Kasneje pa so kristjani sledili zgledu judovstva in razvili svojo lastno razlago Svetega pisma, ki je temeljila na različnih kulturnih, političnih ali filozofskih predpostavkah. Do Lutrovega časa sta bila Sveto pismo in njegova razlaga trdno v rokah cerkvenega učiteljstva. Po njihovem mnenju je bilo Sveto pismo preveč božansko in sveto, da bi ga lahko razlagali »navadni« ljudje. Kakor so počeli pismouki v Jezusovih časih, so tudi rimskokatoliški prelati, duhovniki in učenjaki pod pretvezo ohranjanja identitete in enotnosti cerkve trdili, da Svetega pisma ne more brati in razumeti vsakdo. Zaradi njihovega odrekanja Svetega pisma ljudem ni bilo pravega znanja o Bogu in duhovnosti, kar je imelo hude posledice. Odsotnost svetopisemske resnice je posledično vodila v divjo aktivacijo greha; kmalu je cerkev zahtevala oblast in nadzor nad Bogom, njegovim kraljestvom in njegovim načinom odrešenja. Zaradi te poti je cerkev, podobno kot judovski voditelji v preteklosti, uvedla »nov« način odrešenja: odrešenje po delih. V skladu s tem naukom so ljudje odrešeni po cerkvi in po njej tako, da delajo, kar jim cerkev naroča. Tako se je nauk o cerkvi spremenil v upoštevanje hierarhičnih in zakramentalnih obredov, nauk o odrešenju pa v sprejemanje pokore in v odpustke. Bog je bil prikrajšan za sredstvo, ki ga je ustvaril, da bi neposredno dosegel vse ljudi, to je Sveto pismo.

Z vzpostavitvijo načela *sola scriptura* so se protestantski reformatorji uprli tej demonski strategiji, ki je delovala znotraj cerkve. Reformatorji so potrdili, da je Sveto pismo edina oblika posebnega razodetja, ki ga je Bog takrat dal cerkvi, in da je treba ljudem omogočiti, da z branjem Svetega pisma sami neposredno prisluhnejo Bogu. *Sola scriptura* ne pomeni, da so protestantski reformatorji izključili vse druge oblike znanja, kot so razum, umetnost ali izkušnja. Reformatorji so s *sola scriptura* želeli, da je Sveto pismo avtoritativno Božje razodetje, ki oblikuje naš pogled na svet in nam govori, kdo je Bog, kaj je storil, kdo smo mi in kaj se nam je zgodilo ob padcu. Poleg tega Sveto pismo razkriva, kako nas Bog reši in kaj od nas pričakuje. Tako je avtoriteta Svetega pisma nad avtoriteto cerkve in nad katero koli drugo človeško avtoriteto ali obliko znanja. Božja beseda je ustvarila cerkev, ne obratno.

Načelo *sola scriptura* je neposredno in neločljivo povezano z uveljavitvijo drugega načela, *sola gratia/sola fide*. Ko je Martin Luther bral Sveto pismo brez filtra tradicije, je v njem odkril pravi značaj Boga in njegov pravi način odrešenja. Protestanti so v Svetem pismu odkrili osrednje sporočilo, ki ga je Bog želel prenesti človeštvu sredi velikega boja: naš Bog

je Bog ljubezni in pravičnosti in ne tiran. Tudi ko smo se mu uprli, je umrl namesto nas. Ponudil nam je dar svoje pravičnosti, da bi bili lahko obnovljeni v njegovo kraljestvo, ko ta dar sprejmemo z vero.

Liberalni napad

Na žalost bo čez nekaj stoletij tudi protestantizem preplaval še en hudičev poskus prekinitve Božjega odnosa s človeštvom. Liberalni protestanti niso prepovedovali ljudem, da bi sami brali Sveto pismo. Nasprotno, ti liberalni misleci so na novo razlagali samo opredelitev in naravo Svetega pisma. Zanje Sveto pismo ni bilo več posebno božansko razodetje, temveč zgolj produkt razvijajočega se človeškega uma, kulture in morale. Tako Sveto pismo ni bilo Božja beseda človeštvu, marveč zgolj človeške besede, domišljija ali ugibanja o Bogu, ki so izvirali iz naravnega ali zgodovinskega okolja ljudi. Zato je po mnenju liberalnega protestantizma neposredno, naravno, dobessedno in pobožno branje Svetega pisma kot Božje besede preprosto napačno. Namesto tega naj bi Sveto pismo brali na enak način in z enakimi metodologijami, kot jih potrebujemo pri branju literature, zgodovine, kulture ali filozofije.

Posledično so privrženci liberalne protestantske teologije namesto tradicionalne protestantske zgodovinsko-gramatične metode branja Svetega pisma Svetemu pismu vsilili zgodovinsko-kritično metodo razlage. Protestantsko načelo *sola scriptura* je padlo v vodo, ker po tem načinu razmišljanja Sveto pismo zdaj ni bilo več edini avtoritativni vir posebnega Božjega razodetja. Namesto tega je Sveto pismo postalo le eden od številnih zgodovinskih ali monumentalnih dokumentov, ki jih je ustvarilo človeštvo. Poleg tega je padlo v vodo tudi načelo *sola gratia/sola fide*, saj sta tako Sveto pismo kot način odrešenja postala produkt človeškega uma ter moralnih in verskih prizadevanj. Poleg tega je Kristus (v nasprotju z razlago, ki jo ponuja Sveto pismo v Apd 4,12) zgolj eden od mnogih načinov odrešenja. Tragično je, da sta ta pogled in razlagalna metoda Svetega pisma postala prevladujoča v vseh krščanskih denominacijah.

Adventistom je kot Božji cerkvi ostanka v času konca bila zaupana božanska naloga, naj ponovno oznanjajo temeljni svetopisemski načeli *sola scriptura* in *sola gratia/sola fide*.

Uporaba

1. Pomisli na pet »sola« protestantskih reformatorjev. Na kakšen način so pomembne za tvoje življenje? Kako so pomembni tudi za religije in kulturo, v kateri živiš? Kakšen prispevek bi lahko imeli za skupnost, v kateri živiš?
2. Kako tvoja skupnost in/ali kultura gleda na Sveto pismo? Bi lahko rekli, da je ohranjanje Svetega pisma v tvojem določenem versko-duhovnem kontekstu del velikega boja?
3. Kakšen je tvoj osebni prispevek k ohranjanju Svetega pisma v tvoji lokalni skupnosti, ki je del velikega boja? Kako si lahko v svojem versko-duhovnem kontekstu Wyclif, Tyndale ali Luther?

6. DVE PRIČI

Ključno besedilo: Iz 40,8; Raz 11,2-11; Raz 12,6.14.15; Zah 4,14; Ps 119,105; Jn 5,39; Dan 7,25; Iz 40,8; Ps 119,89; Iz 54,17

Splošni pregled

Pri proučevanju tega tedna nadaljujemo temo preteklih tednov in se osredotočamo na temeljno vlogo, avtoriteto in moč Božje besede v velikem boju. Natančneje, svojo pozornost bomo usmerili na Božjo besedo, ki sta jo predstavljali dve priči, ki sta oznanjali v raševini v preroškem obdobju 1260 let.

Ko se je Jezus povzpел v nebesa, je hudič svoj trud in energijo usmeril proti Božji besedi, Svetemu pismu, in proti Božjemu ljudstvu. Poslanstvo cerkve je bilo pričevati o Jezusu Kristusu in njegovi Besedi, ki je razodetje Božjega značaja in volje. V Raz 11 je Božja beseda predstavljena s starozaveznim izrazom dve priči (Zah 4,14). Ta prisposoda govori o tem, da je Božja beseda večno navzoča in ima moč, ker je božanskega izvora in je bila posredovana po navdihu Svetega Duha.

Vzporednica med Jezusom in Besedo je očitna: tako kot je Jezus služil 3,5 leta pod pritiskom in preganjanjem njegovega lastnega ljudstva, ki bi ga naj sprejelo, je tudi Sveto pismo služilo svetu 3,5 preroških let ali 1260 zgodovinskih let pod pritiskom ljudi, ki so trdili, da so varuhi Božje besede. Kakor je Jezus, Božja beseda, umrl in bil obujen, je tudi Pismo, Božja beseda, »umrlo in bilo obujeno«. Kakor je zmagal Jezus, tako bo zmagala njegova beseda in tudi njegovo ljudstvo bo zmagalo v njem in v njegovi besedi.

Nauk tega tedna osvetli dve glavni temi:

1. Dve priči iz Razodetja 11 simbolizirata Sveto pismo. Obe priči sta služili v času preganjanja, v preroškem obdobju 1260 let, torej med letoma 538 in 1798 n. št.
2. Ob koncu tega preroškega obdobja sta priči umrli in bili obujeni, tako kot je umrl in bil obujen Jezus, kar kaže na dejstvo, da bo Bog po Jezusu in v svoji Besedi dosegel končno zmago v velikem boju.

Razlaga

Prerokovanje v raševini

Zakaj adventisti trdijo, da sta bili obe priči ali Sveto pismo v srednjem veku zatrti? Ali takratni ljudje niso poznali Svetega pisma? Ali niso bile katedrale in cerkve okrašene s svetopisemskimi motivi? Ali niso učenjaki pri pouku na univerzah učili svoje študente iz Svetega pisma? Odgovor na vsa ta vprašanja je pritrdilen. Zakaj torej vztrajati, da je bilo 1260-letno obdobje med letoma 538 in 1798 po Kristusu čas preganjanja, čas, ko sta priči nosili raševino, simbol krize in ponižanja?

Preden odgovorimo na to vprašanje, zadevo še nekoliko zapletimo. Nekateri bodo morda rekli, da je preganjanje Svetega pisma obstajalo že pred letom 538 po Kristusu. Dejansko so Rimljani med prvimi preganjanji kristjanov poskušali zasmehovati ali zatreti

Sveto pismo. Poganski cesar Dioklecijan (cesar med 284–305 n. št.) je izrecno določil, da je treba uničiti Sveto pismo, in določil, da se morajo kristjani odpovedati svoji sveti knjigi in jo obsoditi. Čeprav večina kristjanov ni imela Svetega pisma, so ga nekateri, ki so imeli svetopisemske rokopise, izročili v javni sežig in oskrunitev; drugi so namesto tega umrli za svojo vero. Na koncu je Božja beseda iz tega napada izšla počaščena in zmagovita. Ob koncu 1260-letnega preroškega obdobja so francoski revolucionarji in drugi kasnejši diktatorski ateistični in komunistični režimi prav tako kot cesar Dioklecijan nameravali uničiti krščansko Sveto pismo.

Za razliko od Dioklecijana pa je francoskim revolucionarjem za kratek čas uspelo uničiti Sveto pismo na svojem ozemlju (Raz 11,7-9). Res je, da so tako Dioklecijan kot uporniki francoske revolucije skušali očrniti Božjo besedo, vendar so francoski revolucionarji to storili tako, da so jo skušali popolnoma izničiti, namesto da bi ji dovolili prerokovati v raševini. Poleg tega obdobje 1260 let, v katerem sta priči trpeli ponižanje, daleč presega prvi dve ali tri stoletja preganjanj, deset let preganjanja pod Dioklecijanom ali nekaj let francoske revolucije. Zaradi teh razlogov moramo pomen Božje besede služenja v raševini poiskati drugod v zgodovini.

Da bi torej razumeli, kdaj in kako sta priči ali Sveto pismo služili v raševini, moramo poudariti dve dejstvi. Prvič, obe priči sta služili v obdobju 1260 let. Kot je razvidno iz našega nauka, adventisti sedmega dne razumejo, da je to obdobje trajalo od leta 538 do leta 1798 in je zajemalo vzpon, uveljavitev in vladavino rimskokatoliške cerkve. Priči v tem obdobju nista bili ubiti, ampak sta bili oblečeni v raševino.

Zdi se, da namigovanja na Zaharija (Raz 11,4; Zah 4,14), Elija (Raz 11,5.6) in Mojzesa (Raz 11,6) v Razodetju 11 nakazujejo, da je preroška služba obeh prič, ki sta nosili raševino, potekala v okviru preganjanja Božjega ljudstva. V Razodetju 11 ni rečeno, da sta bili priči ubiti v času 1260 let; prej bi rekli, da ju je Bog pooblastil, da sta v tem času prerokovali v raševini (Raz 11,3). Elija je nosil raševino v času globoke duhovne krize v severnem Izraelu, ko je ljudstvo zavestno in namerno spremenilo Božji zakon ter se postavilo nad Božje razodetje in proti njemu. Prav tako ni pomembno vprašanje, ali je rimskokatoliška cerkev v 1260 letih cerkvene nadvlade in preganjanja sploh poznala Sveto pismo ali ga uporabljala za teologijo. Vprašanje je, kakšen je bil odnos cerkve do Svetega pisma v tem obdobju preganjanja. Njen odnos je bil zelo podoben odnosu severnega Izraela: poznali so posebno Božje razodetje, vendar so se zavestno postavili nadenj.

Protestantsko načelo *sola scriptura* poudarja, da je Sveto pismo popolno, samozadostno in jasno Božje razodetje. Kadar koli je božansko razodetje neprijetnost ali ovira za kak človeški projekt, hudič in njegovi lažni učitelji vpeljejo izročila, da bi upravičili reinterpreteracijo neprijetnih svetopisemskih odlomkov; ali pa preprosto vpeljejo nove nauke ali prakse, ki so v ostrem nasprotju s Svetim pismom. Cerkevno izročilo in magisterium sta predstavljena kot izključna razlagalca Svetega pisma in kot edina avtoriteta z močjo ustvarjati in uveljavljati dogme. Božja beseda je okrnjena, zaničevana in pod nadzorom cerkve, četudi Sveto pismo jasno določa, da mora biti ravno obratno. V zvezi s tem je nekaj citatov iz Katekizma katoliške cerkve (KKC) naravnost osupljivih:

Po KKC je Božje razodetje »po njegovi besedi v Svetem Duhu« ... »prisotno in dejavno v Cerkvi«, zato je cerkevno izročilo neločljiv del posebnega Božjega razodetja, tako kot preroki in apostoli (KKC, str. 79). Zaradi tega »Cerkev, ki ji je zaupano posredovanje in razlaga razodetja, 'ne črpa svoje gotovosti o vseh razodetih resnicah samo iz Svetega pisma.

Tako Sveto pismo kot izročilo je treba sprejeti in spoštovati z enako pobožnostjo in spoštovanjem'« (KKC, str. 82).

Res je, da KKC določa, da magisterium, ki naj bi bil edini razlagalec Svetega pisma (KKC, str. 86, 100), »ni nadrejen Božji besedi, marveč je njen služabnik« (KKC, str. 86). Vendar pa magisterium ne črpa samo iz Svetega pisma, temveč tako iz Svetega pisma kot iz izročila (KKC, str. 82). Ker ima izročilo enako avtoriteto kot Sveto pismo in ker ima magisterium (»papež in škofje v občestvu z njim«) edino pristojnost, da »avtentično« razlaga Božjo besedo (KKC, str. 100), bo magisterium črpal gradivo tako iz izročila kot iz Svetega pisma, kadar bo to primerno.

Izkušnje severnega Izraela in Juda kažejo, da ko se izročilo izenači s Svetim pismom, se Sveto pismo ne le pomakne na nižjo raven, z božanske na človeško, ampak se nazadnje povsem izniči (Mt 15,3-6), saj je bilo zlorabljeno, da bi ustrezalo človeškemu pogledu na svet. Tako je njegova avtoriteta izničena. To izničenje svetopisemske avtoritete se je zgodilo prav v rimskokatoliški cerkvi. Ker je cerkev vse bolj poudarjala tradicijo in sprejemala filozofske predpostavke, so se njeni nauki in prakse tako radikalno spremenili, da ni bila več združljiva z modelom apostolske cerkve.

Tako je rimskokatoliška cerkev z napačno razlago in učenjem neposredno v nasprotju s Svetim pismom lažno trdila naslednje:

- da ima moč spremeniti Božjo soboto s sedmega na prvi dan v tednu, s čimer namerno krši četrto zapoved in izničuje status Boga kot Stvarnika in Kralja;
- da je Kristus prepustil cerkev v upravljanje rimskemu škofu in zakramentalni cerkveni hierarhiji;
- da je cerkev nujen element Božjega odrešenja;
- da lahko cerkev in svetniki posredujejo za ljudi in jim ponujajo zasluge za odrešenje;
- da se je Marija, Jezusova mati, rodila z brezgrešno naravo (brezmadežno spočetje);
- da ima Marija posebno vlogo pri odrešenju, saj jo imenujejo Posrednica (Mediatrix), Zagovornica, Pomočnica, čeprav so ti nazivi v Svetem pismu prihranjeni samo za Kristusa in Svetega Duha;
- odrešenje je mogoče doseči z deli, kot so pokora in odpustki;
- da je duša nesmrtna, pekel večen in da obstajajo vice;
- da obstaja sedem zakramentov, ki prinašajo odrešenje;
- da je treba krstiti dojenčke;
- da se sam kruh in vino med mašo dobesedno spremenita v Kristusovo telo in kri (transsubstanciacija);
- da tako imenovani laiki med obhajilom ne morejo biti deležni keliha;
- da so duhovniki sami zakrament in podeljujejo odrešenje;
- da se cerkveni duhovniki ne smejo poročiti in morajo ostati v celibatu;

- da kristjani lahko in pravzaprav morajo častiti in moliti podobe in kipe, s čimer pa po Svetem pismu grobo prestopajo drugo zapoved.

Ob tako osupljivi zlorabi razlage ali očitnem zavračanju Svetega pisma in njegovih naukov za več kot tisoč let pri samooklicanem Božjem ljudstvu in s strani tega ljudstva ni presenetljivo, da Bog opisuje Sveto pismo ali svoji dve priči kot oblečeni in prerokujoči v raševini.

Da, na koncu sta bili priči ubiti v posvetnem in ne verskem kontekstu (med francosko revolucijo). Vendar je bila sama ateistična francoska revolucija odziv na dolgotrajno brezpravnost katoliške cerkve proti Bogu samemu, proti njegovemu posebnemu razodetju in proti človeštvu, ki tako zelo potrebuje odrešitev. Veliki boj je kompleksen. Hudič si prizadeva uničiti Božje razodetje v Božji pisani besedi. Še posebej pa želi zatreti Božjo besedo v njegovi cerkvi. Ta satanski cilj ni uspel in tudi nikoli ne bo. Protestantska *sola scriptura*, svetopisemske in misijonarske družbe, adventistično sporočilo treh angelov in glasni klic bodo zmagali. Božja beseda bo v svojem oznanjanju Božje ljubezni vedno jasnejša.

Uporaba

1. Predstavljajte si, da bi živeli okoli leta 700, približno 160 let po letu 538 po Kristusu, na začetku 1260-letnega preroškega obdobja. Predstavljajte si tudi, da ste kot preučevalec Svetega pisma in pobožni kristjan razumeli, da se je 1260-letno preganjanje dveh prič komaj začelo in da bo torej do konca preganjanja minilo še veliko stoletij. Kako bi ohranili svoje upanje, zlasti ker se boste skupaj z vašimi potomci soočali z dolgim čakanjem, ki bo trajalo vsaj nekaj stoletij? Kako bi ohranili gorečo predanost Bogu in namen oznanjanja Božje besede, vedoč, da je do zmage še več kot tisoč let? Kako bi svojo družino, svoje potomce pripravili na takšno pričakovano čakanje? Kako lahko vaši odgovori navdihnejo vašo vero danes, ko čakamo na Jezusovo vrnitev?

2. Čeprav je francoska revolucija s svojim pogledom na svet, duhom in dejanji vplivala na ves svet, je bilo ta vpliv bolj neposredno čutiti v zahodnem svetu. Če živite na Zahodu, kako lahko še naprej praznujete vstajenje in služenje dveh prič? Če živite v drugih delih sveta, ki jih sekularna ali ateistična revolucija v Franciji ni neposredno prizadela, kako je vaša lokalna družba ali skupnost poskušala ubiti obe priči ali ju prisiliti služiti v raševini? Kako bi lahko vi in vaša cerkev sodelovali pri vstajenju in služenju dveh prič?

7. SPODBUJENI Z UPANJEM

Ključno besedilo: Iz 25,9; Mt 13,30.38-41; 2 Tim 3,13; Mt 24,27.30.31; 1 Kor 15,51-53; 1 Tes 4,13-18; dan 8,14; Dan 7,9-14; Dan 9,20-27; Rim 13,11

Splošni pregled

Mesijev prihod je bil ključna točka velikega boja. V preroškem obdobju 70 tednov se je hudič boril, da bi uničil vero Izraela v prvi Mesijev prihod kot izpolnitev starozaveznih obljub, prerokovanj in tipov. Na enak način so sile zla ob koncu 2300-letnega preroškega obdobja skušale zamegliti njegovo izpolnitev v predadventni sodbi, ki se je odvijala v nebeškem svetišču, ter zatreti oznanjanje drugega Mesijevega prihoda.

Ob koncu preroškega obdobja 70 tednov so bili zvesti Božji, kot je bil Simeon, ki je pričakoval »tolažbo Izraela« (Lk 2,25), ali Ana in drugi, »ki so pričakovali odkupitev Jeruzalema« (Lk 2,38). Teh nekaj zvestih je v Jezusu videlo izpolnitev obljube o prvem prihodu Mesija. Enako so do konca 2300 let obstajali verni, kot je bil William Miller, katerih sporočilo »sedanje resnice« je bilo osredotočeno na upanje v skorajšnji Mesijev prihod. William Miller tega sporočila ni odkril s filozofsko metodologijo, temveč z dobesednim branjem Svetega pisma. To še enkrat ponazarja osnovnost Svetega pisma v velikem boju.

To proučevanje se osredotoča na dve glavni temi:

1. Čeprav svetopisemska prerokovanja ne navajajo točnega datuma in leta Kristusovega drugega prihoda, sta se natančno izpolnili prerokovanji o 70 tednih in 2.300 dneh, ki se nanašata tako na prvi kot na drugi Jezusov prihod. Njuna natančna izpolnitev nam zagotavlja, da je Kristusov drugi prihod gotov in neizbežen.

2. Adventistično ljudstvo je Bog poklical, da svetu oznani izpolnitev najdaljšega časovnega prerokovanja v Svetem pismu. Bog jih je prav tako določil, da svet pozovejo, naj sprejme upanje v Jezusov drugi prihod, ki bo za vedno končal veliki boj.

Razlaga

Najti upanje v predmilenijskem času

V devetnajstem stoletju sta v Združenih državah Amerike, novi državi, ki se je rodila iz edinstvene ameriške revolucije, vladala upanje in optimizem. Stoletje je prineslo družbene, gospodarske, politične in tehnološke spremembe ter izume, ki so obetali začetek novega sveta. Duh dobe je vplival na evangeličanske kristjane v državi, dokler ni prodrl v njihovo vero in cerkve. Rezultat je bilo postmilenijsko krščanstvo z upajočim in optimističnim eshatološkim zanosom.

Toda kaj je postmilenijelizem? Milenijelizem izhaja iz besede »milenij«, ki se nanaša na 1000 let Kristusove vladavine s svetniki, kakor je to opisano v Raz 20,1-6. Čeprav večina kristjanov sprejema ta svetopisemski nauk o tisočletju, se vsi ne strinjajo glede tega, kako povezati tisočletje z drugim prihodom in poslednjo sodbo.

Prvi poapostolski teologi – apostolski očetje – so sprejeli predmilenijelizem, prepričanje, da se bo Kristus vrnil na zemljo *pred* tisočletjem in izvršil poslednjo sodbo. (Adventisti seveda razumemo, da bo tisočletje v nebesih.) Kmalu pa so poznejši cerkveni očetje, kot sta Origen iz Aleksandrije (185–253/254 n. št.) in Avguštín iz Hipona (354–430 n. št.), grško filozofijo povezali s krščansko teologijo in pri branju in razlagi Svetega pisma uporabili alegorično metodo. Posledično sta omenjena krščanska očeta zavrnila predmilenijelizem kot naivno in površno branje Razodetja in namesto tega predlagala novo teorijo o tisočletju, ki se je pozneje imenovala amilenijelizem.

Po tej teoriji je treba tisočletje razumeti alegorično ali duhovno. Podobno kot v grški filozofiji, ki je trdila, da čas nima posebnega pomena za duhovnost ali nadzemno področje obstoja, so ti cerkveni očetje sklepali, da se tisočletje nanaša na cerkveno obdobje med prvim in drugim Jezusovim prihodom. Zato tisočletje ni ne preteklost ne prihodnost, marveč predstavlja celotno krščansko obdobje. V tem obdobju Kristus duhovno vlada z dušami umrlih svetnikov v nebesih in s cerkvijo na zemlji. Cerkev je Božje kraljestvo na tem planetu. Kristus si prizadeva vzpostaviti svojo cerkev do koncev zemlje in tako zmanjšuje hudičovo moč. Vendar bo Satan pred drugim prihodom cerkev pokvaril, kar bo privedlo do vzpostavitve antikrista. V tistem trenutku se bo Jezus vrnil, rešil cerkev pred antikristom in izvršil poslednjo sodbo, s čimer bo ponovno vzpostavil nov red stvari. To stališče so sprejele rimskokatoliška cerkev, pravoslavne cerkve in nekatere protestantske denominacije, kot so luteranska, anglikanska in prezbiterijanska cerkev.

Postmilenijelizem

Postmilenijelizem je bil prilagoditev amilenijelizma v protestantskih cerkvah devetnajstega stoletja, ki so ga uporabile za svoje sodobne razmere. Tako kot amilenijci so tudi postmilenijci menili, da bo Kristus prišel ob koncu tisočletja. Za razliko od amilenijcev pa je večina postmilenijcev menila, da tisočletje predstavlja 1000 dobesednih let. To obdobje ne predstavlja celotne krščanske dobe, ampak le zadnjih 1000 let pred Kristusovim prihodom. V teh 1000 letih bo Kristus deloval po Svetem Duhu in po cerkvi, da bi razširil evangelij po vsem svetu in vzpostavil svoje tisočletno kraljestvo. Ko bo večina zemeljskega prebivalstva sprejela evangelij, se bosta moč in nadzor hudiča zmanjšala in svet bo postopoma stopil v zlato dobo, obdobje miru, pravice, pravičnosti, ljubezni in blaginje, kar bo predokus prihoda večnega Božjega kraljestva. Postmilenijci, ki so bili zelo optimistični glede narave človeškega posameznika in družbe, niso predvideli časa, ko se bo cerkev pokvarila ali ko bo antikrist nadzoroval in zatiral cerkev in svet. Tisočletju bodo sledili drugi Kristusov prihod, vsesplošno vstajenje, zadnja sodba in večno božansko kraljestvo.

Glede na uspeh evangelija v svetu v 18. stoletju so post milenijci 19. stoletja sklepali, da je tisočletje še vedno v prihodnosti, čeprav zelo bližnji prihodnosti, ki je celo na dosegu roke. In ker naj bi Kristus tisočletno kraljestvo vpeljal po cerkvi, so protestanti zavihali rokave in si začeli trdo prizadevati, da bi se tisočletje uresničilo še za časa njihovega življenja. Amerika je bila polna sprememb in napredka. Vedno več svetopisemskih družb je izdajalo Sveto pismo in krščansko literaturo. V tujino so pošiljali misijonarje, da bi svet pripravili na sprejetje evangelija in vstop v tisočletno kraljestvo. Vzporedno s tem razvojem je vse več tehnoloških izumov prispevalo k dvigu kakovosti življenja v Ameriki in po svetu. Društva za zmernost so se osredotočila na izboljšanje kakovosti zdravja ljudi z abstinenco od alkohola. Ker ni bilo večjih vojn, so politične stranke in vse vrste družbenih gibanj pozivale k temeljitim družbenim spremembam, skladnim z vzpostavitvijo Božjega tisočletnega kraljestva.

Vendar pa vsi niso sledili postmilenijskemu navdušenju večine. Prvotne predmilenijske ideje apostolov in apostolskih očetov so v 16. stoletju obudili anabaptistični reformatorji, nato so jih v 18. stoletju nadaljevali nekateri angleški evangeličani, v prvi polovici 19. stoletja pa so se začele širiti tudi v Severni Ameriki. V 19. stoletju so bili največji zagovorniki svetopisemskega predmilenijenzma William Miller in, po velikem razočaranju, adventisti sedmega dne. Tako kot postmilenijci so tudi adventistični predmilenijci verjeli, da tisočletje predstavlja 1000 dobesednih let, da je tisočletje še v prihodnosti in da se bo kmalu začelo.

Adventisti sedmega dne

Za razliko od postmilenijcev pa so predmilenijski adventisti sedmega dne na podlagi Svetega pisma razumeli, da se bodo zadeve za Božje ljudstvo pred Gospodovim dnevom poslabšale (2 Pt 3,3-13), da bo Jezus prišel pred tisočletjem (Raz 19,11-16), da bi rešil svojo preganjano cerkev, obudil svoje ljudstvo in jih vse vzel s seboj v nebesa (1 Tes 4,13-18). V nebesih Božje ljudstvo ne bo samo vladalo s Kristusom (Raz 20,4.6), marveč bo z Bogom sodelovalo tudi pri sodbi nad hudobnimi (Raz 20,4; 1 Kor 6,2). V tem času je hudič na zemlji opisan kot »zvezan ... za tisoč let« (Raz 20,2), da »ne bi mogel več zapeljevati narodov« (Raz 20,3). Ti narodi so hudobni, ki bodo vstali šele po koncu tisočletnega obdobja (Raz 20,2.3.5). Ko se bo končala tisočletna sodba, se bo Jezus z vsemi svojimi svetniki vrnil na planet Zemljo. Obudil bo mrtve hudobne (Raz 20,5.7.13) in izvršil zadnjo sodbo (Raz 20,11.12). Hudič skuša še zadnjič prevarati hudobne, da bi jih spodbudil k boju proti Bogu in k nasilni zasedbi njegovega kraljestva (Raz 20,7-9). Ta dogodek bo vrhunec velikega boja; Kristus izvrši svojo sodbo, hudobni, hudič in zlo ter sama smrt pa so vrženi v »ognjeno jezero« (Raz 20,9.10.14.15) in za vedno uničeni.

Miller in adventisti sedmega dne niso delili optimizma svojih sodobnikov postmilenijske dobe glede človeške narave in svetle, utopične bližnje prihodnosti človeštva. To stališče ni bilo posledica tega, da bi bili Miller in adventisti po naravi nedružabni, pesimistični ali negativni in se zato ne bi mogli veseliti napredka in upanja človeštva. Miller in adventisti sedmega dne so svoje predmilenijsko razumevanje dosegli na podlagi trdnega, dobesednega, zgodovinsko-gramatičnega preučevanja Svetega pisma. Zato so zavrnilo tako amilenijelizem kot postmilenijelizem, ker ti nauki niso izhajali iz Svetega pisma, temveč iz predpostavk starogrške filozofije ali sodobnih družbeno-ekonomsko-političnih študij. Postulatov amilenijcev ali postmilenijcev ne le da ni v Svetem pismu, ampak so v nasprotju s svetopisemskimi nauki, s čimer izkrivljajo evangelij in ustvarjajo lažno upanje. Miller in adventisti sedmega dne so hrepeneli po upanju, vendar so želeli upanje, ki bi temeljilo na trdnem temelju Božje besede.

Dve svetovni vojni in ena hladna vojna v 20. stoletju so v le nekaj desetletjih uničile postmilenijski optimizem o človeški naravi in postopnem uvajanju Božjega tisočletnega kraljestva miru in blaginje. Večina evangeličanov se je vrnila k predmilenijelizmu. Res pa je, da je bil ta predmilenijelizem preoblikovan in izkrivljen ter se je sprevrgel v nesvetopisemski nauk dispencionalizma. Kljub temu že samo dejstvo, da so se evangeličani vrnili k predmilenijelizmu, kaže, da amilenijelizem in postmilenijelizem nista le nesvetopisemska, temveč tudi neustrezna in žalostna eksegeza dogodkov ob koncu časa. Svetopisemski premilenijelizem je edini temelj upanja. Uči, da čeprav človeštvo ne more rešiti sebe ali sveta, bo Jezus ponovno prišel v najtežjem času zgodovine. Pred tisočletjem nas bo rešil pred zadnjimi napadi hudiča in njegove vojske ter popeljal veliki boj proti koncu.

Uporaba

1. Kako drugi prihod Jezusa Kristusa prinaša upanje v vaš verski in/ali kulturni kontekst? Kako lahko svojim bližnjim razložite, da je Jezusova vrnitev edino upanje človeštva?

2. Kako pomembna je izpolnitev svetopisemskih časovnih prerokovanj (npr. 2300 let) v vašem verskem ali kulturnem kontekstu? Razmislite in predlagajte, kako bi to lahko naredili pomembno za ljudi v vaši skupnosti.

3. William Miller je razvil poseben način branja in razumevanja Svetega pisma. Kakšen je vaš model branja in razlaganja Svetega pisma? Razvijte in z razredom sobotne šole delite svoj lastni smiselni način razumevanja Božje besede. Povejte, kako je svetopisemska resnica spremenila ne le vaše življenje, temveč tudi življenje vaše družine in skupnosti.

8. LUČ S SVETIŠČA

Ključno besedilo: Heb 8,1; 2 Mz 25,8.9.40; Heb 8,1-6; 2 Mz 25,1-10; Dan 7,9.10; Heb 8,1-5; Heb 9,23-28; Raz 11,19; Heb 10,16; 3 Mz 16,21.29-34; 3 Mz 23,26-32

Splošni pregled

Tema svetišča je v Stari in Novi zavezi tako zelo pomembna, da je preprosto presenetljivo, da so mnogi kristjani za skoraj dve tisočletji pozabili na nauk o nebeškem svetišču. Adventisti sedmega dne so spoznali, da nauk o nebeškem svetišču ni zgolj pomemben svetopisemski nauk, temveč osrednje načelo svetopisemske teologije, ki povezuje druge nauke. Ti nauki vključujejo:

- nauk o Bogu, njegovem značaju, stvarjenju, delu in vladanju;
- nauk o izvoru zla in velikem boju;
- nauk o Kristusu, njegovem prvem prihodu na zemljo, utelešenju, življenju, delovanju, smrti, vstajenju in vnebohodu;
- nauk o odrešenju v Kristusu;
- nauk o poslednjih rečeh, drugem Kristusovem prihodu, poslednji sodbi in obnovi vseh stvari;
- nauk o cerkvi, zlasti nauk o cerkvi ostanka v zadnjem času, torej pred Jezusovim drugim prihodom.

Najdaljše svetopisemsko prerokovanje – 2.300 let iz Daniela 8,14 – se nanaša na nebeško svetišče in veliki boj. To prerokovanje nas seznanja tako z napadom na nebeško svetišče kot z njegovim očiščenjem na dan Božje sodbe in obnove vsega. Vendar pa adventisti tega prerokovanja ne obravnavajo kot zgolj abstrakcijo brez podlage ali izpolnitve v resničnosti. Nasprotno, razumejo, da se je to prerokovanje izpolnilo v zgodovini, in sicer sredi devetnajstega stoletja, leta 1844. Izpolnitev tega prerokovanja spodbuja vse ljudi, ki živijo v času preizkušenj, naj sprejmejo Jezusovo spravo za svoje grehe preden se konča njegova posredniška služba v nebeškem svetišču.

Izpolnitev prerokovanja o 2.300 dneh je za adventiste še zlasti pomembna, saj razumejo, da jih je Bog poklical kot svojo cerkev ostanka, da svetu oznanjajo izpolnitev tega prerokovanja, Jezusovo vrnitev in skorajšnje dokončanje velikega boja. Tako je sporočilo prerokovanja o 2.300 dneh bistvo »večnega evangelija« (Raz 14,6). Dobra novica v kontekstu sporočil treh angelov je zadnje Božje vabilo ljubezni človeštvu. Bog grešnike na zemlji poziva, naj se obrnejo k njemu, da jih reši Jezusova kri in njegovo posredovanje v nebeškem svetišču.

Proučevanje tega tedna osvetli dve pomembni temi:

1. Zemeljsko svetišče v Stari zavezi ni bilo le del izraelske kulture, ampak je predvsem kazalo na nebeško svetišče in Jezusovo službo v imenu človeštva.

2. Nebeško svetišče je tako osrednjega pomena za univerzalni in večni evangelij, za odrešenje človeštva in za poslanstvo cerkve.

Razlaga

Zapečatenje prerokovanja o 2300 letih

Prvi in drugi Jezusov prihod sta tesno povezana s svetiščem, in sicer tako s pozemskim kot tudi z nebeškim. Ko sta Marija in Jožef prinesla Jezusa v jeruzalemski tempelj, sta tam služila Simeon in Ana (Lk 2,25-38). Vedela sta, da bo Mesija prišel v tempelj. Zato Luka poroča, da je Simeon med čakanjem na izpolnitev Božje obljube o prvem Mesijevem prihodu »v Duhu prišel v tempelj«, da bi srečal Jezusa (Lk 2,27), prerokinja Ana pa »templja ni zapuščala« (Lk 2,37).

svetopisemsko prerokovanje, ki zajema najdaljše časovno obdobje – 2.300 let (Dan 8,14) – je osredotočeno na nebeško svetišče (Dan 8,10-12). To prerokovanje je bilo »zapečaten« ali potrjeno (Dan 9,24) s prvim Jezusovim prihodom v pozemsko svetišče. Ko je Danijel prejel prerokovanje o 2300 letih, je bil »zbegan ... kajti ni je mogel razumeti« (Dan 8,27). Ker je Danijel več let ostal brez razlage tega videnja, se je osredotočil na podatke, ki jih je imel pri roki: Jeremijevo prerokovanje o 70 letih »opustošenja Jeruzalema« (Dan 9,2; prim. Jer 25,11.12).

Danijel je molil za Božje posredovanje, da bi se izpolnila Jeremijevo 70-letno prerokovanje, in prosil Najvišjega, naj odreši svoje ljudstvo (Dan 9,3-19) in »razjasni svoj obraz zaradi sebe, O Gospod, naj svojim opustošenim svetiščem« (Dan 9,17). Na Danijelovo veselje je Bog poslal »moža Gabriela«, da bi ga poučil (Dan 9,21.22). Vendar se Gabriel ni takoj osredotočil na odgovor na Danijelovo molitev o Jeremijevem 70-letnem prerokovanju. Namesto tega je Gabriel začel spodbujati Danijela, naj bo »pozoren na besedo in doume videnje« (Dan 9,23). Očitno je vizija, o kateri je govora, tista, ki je opisana v Danijelu 8,14, saj Gabriel ne govori o 70 dobesednih tednih, marveč o 70 preroških tednih (Dan 9,24) ali 490 letih. 490 let je bilo mogoče »določiti« ali odšteti le od 2300 let v Danijelovem videnju (Dan 8,14), ne pa od 70 let iz Jeremijevega prerokovanja. Po tem izračunu je Gabriel razkril tudi dogodek, ki je zaznamoval začetek 70 preroških tednov in s tem 2300 let. Ta dogodek je bila izdaja odloka o obnovi in ponovni izgradnji Jeruzalema (Dan 9,25), ki se je zgodila leta 457 pred Kristusom. Prerokovanje o 70 preroških tednih je torej podmnožica ali prvi del prerokovanja o 2300 letih; obe obdobji tvorita eno samo veliko prerokovanje.

Tu Gabriel končno odgovori na Danielovo vprašanje in molitev o obnovi in pozidavi Jeruzalema (Dan 9,25), Božje »svete gore« (Dan 9,20). Vendar Gabriel takoj pojasni, da je ta izpolnitev Jeremijevega prerokovanja o 70 letih le začetek veliko daljšega prerokovanja. To pomeni, da je to začetek 70 preroških tednov, nato pa začetek še daljšega prerokovanja – 2300 let. Zaradi tega je Gabriel, ki je ohranil poudarek na tem večjem prerokovanju, Danielu nadalje razložil, da bo teh 70 preroških tednov ali 490 dobesednih let »odrejenih« ali »določenih« za »tvoje ljudstvo in tvoje sveto mesto« (Dan 9,24) s posebnim namenom: »do Maziljenca, glavarja« (Dan 9,25).

Konec ali cilj teh 490 let je bil prvi Mesijev prihod. Gabriel je razložil, da je Mesija imel namen narediti, »da preneha pregreha, se zapečati greh in se zadosti za krivdo; da se vpelje večna pravičnost, se potrđita videnje in prerok in da se mazili Presveto« (Dan 9,24). V sedemdesetem preroškem tednu bo Mesija »[z] mnogimi utrdi[l] zavezo za en teden, in na

polovici tedna odpravi[l] klavno in jedilno daritev« (Dan 9,27). Edina verjetna uresničitev vseh teh dogodkov je bila v žrtvovanju Jezusa, »Maziljenca, glavarja« (Dan 9,25) in »Božjega Jagnjeta, ki odvzame greh sveta« (Jn 1,29), ki »bo pokončan in nič ne bo imel« (Dan 9,26).

Tako je prerokovanje o 70 tednih začetek prerokovanja o 2300 letih. Lahko smo prepričani, da se je leta 1844 izpolnilo prerokovanje o očiščenju svetišča za 2300 let, saj se je prerokovanje o 70 tednih (Dan 9,24-27) natančno izpolnilo z Mesijevo žrtveno smrtjo sredi sedemdesetega tedna, leta 31 n. št. Poleg tega se bo na enak način, kot se je prerokovanje o 70 tednih izpolnilo v Mesijevi žrtveni smrti v zvezi z zemeljskim svetiščem, tudi prerokovanje o 2300 letih izpolnilo, ko bo Mesija očistil nebeško svetišče. Podobno sta oba dela prerokovanja povezana z dvema prihodoma Mesija: konec obdobja 70 tednov se nanaša na Kristusov prvi prihod, konec obdobja 2300 let pa na njegov drugi prihod.

Izguba nauka o svetišču

Svetišče je ena izmed najbolj pomembnih tem in nauk v Svetem pismu. Sveto pismo opisuje dve svetišči, zemeljsko in nebeško. Obe razkrivata temeljne vidike Božjega značaja, velikega boja in odrešenja. Služita kot kraj Božjega razodetja njegovemu ljudstvu, njegovega prebivanja med njimi in njegovega vladanja nad njimi. V svetišču se je Bog srečeval z Izraelom, oni pa so se odzivali s čaščenjem. Enako pa nebeško svetišče služi Božjemu kraljestvu na vesoljni ravni. Na tem osrednjem kraju je Bog postavil svoj prestol. Razdel se je prebivalcem vesolja, jim vlada in skrbi za njihove potrebe.

Ko pa je v veselje vstopil greh, je nebeško svetišče s svojimi žrtvenimi in posredniškimi službami prevzelo odrešilno funkcijo. Tako obe svetišči nista ločeni, ker sta tesno povezani v tipološkem odnosu: to pomeni, da je bilo zemeljsko svetišče zgrajeno izrecno zato, da bi razkrilo, pokazalo in pojasnilo pomen in vlogo nebeškega svetišča.

Če imamo v mislih to razumevanje temeljne vloge svetišča za Božje kraljestvo, si ne moremo kaj, da ne bi opazili, da je njegovo prisotnost v Svetem pismu nemogoče spregledati. Kako so kristjani med vsemi ljudmi tisočletja zanemarjali proučevanje in pomen nebeškega svetišča, je preprosto skrivnostno. Kako je bilo to sploh mogoče?

Adventisti opozarjajo na dva glavna dejavnika, ki sta privedla do izključitve nauka o svetišču iz krščanske teologije. Prvič, glede na pomen nebeškega svetišča za odrešenje je očitno, da bi hudič storil vse, kar je mogoče, da bi zameglil ali celo izničil svetopisemski nauk o nebeškem svetišču. Tako ljudje ne bi poznali resnice o Bogu, o Kristusovi žrtvi in o njegovem nenehnem posredovanju v nebeškem svetišču za naše odrešenje.

Kozmični dualizem

Kako je bil lahko ta nauk v krščanstvu skrit? Odgovor na to vprašanje lepo povede k drugemu pomembnemu dejavniku: konceptu dualizma. V prvih stoletjih svoje zgodovine je krščanstvo usvojilo grško filozofijo z njenim temeljnim konceptom dualizma. V skladu s tem konceptom je naša celotna resničnost razdeljena na dve sferi: zemeljsko in nebeško. Vendar sta ti dve sferi radikalno in bistveno različni. Medtem ko je zemeljska sfera materialna, časovna in prostorska, je nebeška sfera nematerialna, brezčasna in neprostorska. Z drugimi besedami, v nebeški sferi ni fizičnega obstoja ali osebne odnosa. Ker med obema sferama ni komunikacije ali odnosa, je edini način, kako bi ljudje lahko prišli v nebeško sfero, ta, da bi se izognili vsakršni povezavi s svojim zemeljskim obstojem, kar pomeni, da bi prenehali

obstajati kot integrirana človeška bitja in bi nekako preživel kot breztelesne duše ali misli, ki ne doživljajo časa in prostora. Očitno je takšen pogled na svet mogoč le, če sprejmemo koncept, da ima človek fizično telo in nesmrtno, popolnoma avtonomno dušo. Ko so prvi kristjani sprejeli ta svetovni nazor, si niso mogli predstavljati dobesednega svetišča v nebesih. Težko so si celo predstavljali nebesa kot dobesedni prostor, kaj šele Jezusa, ki se je v človeškem telesu povzpел v ta prostor. Ko so prvi kristjani v Svetem pismu brali o nebeškem svetišču, so to preprosto alegorizirali ali spiritualizirali in sklepali, da se izraelsko svetišče nanaša na cerkev. Govoriti o dobesednem svetišču v dobesednih nebesih se ni zdelo »vredno«
»vzvišene« teologije.

Res je, da so zgodnji in srednjeveški kristjani povezovali žrtveni sistem svetišča s Kristusovo smrtjo. Toda zaradi vpliva grške filozofije si ti zgodnji kristjani Kristusovega posredniškega dela za človeštvo niso mogli ustrezno predstavljati v dobesednem nebeškem svetišču. Zato je rimskokatoliška cerkev Kristusovo posredniško službo uporabila za cerkev in njeno duhovništvo. Tragično je, da je ta prilastitev Kristusove posredniške službe v nebeškem svetišču pripeljala do tega, da je cerkev spodkopala celo Kristusovo žrtev. Bog pa je deloval prek gibanj protestantske reformacije, da bi svoje ljudstvo vrnil k dobesednemu branju Svetega pisma in po adventističnem gibanju ponovno odkril svetopisemski nauk o nebeškem svetišču v prerokovanjih in v Pismu Hebrejcem.

Poslanstvo adventistov je torej varovati pred kompromitiranjem Božje besede ter pozivati kristjane in svet, naj se osredotočijo na Kristusovo žrtev na zemlji in njegovo posredovanje v nebeškem svetišču. Za nadaljnjo razpravo glej Ángel Manuel Rodríguez, *The Heavenly Sanctuary*, v *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, str. 381, 382, 403–406).

Uporaba

1. Razmisli o pojmu duhovništva v tvoji kulturi. Kako je primerljiv s svetopisemskim? Kako bi lahko lokalni koncept duhovništva uporabili, da bi ljudem posredovali Jezusovo duhovništvo?
2. Razmisli o pojmu sodbe v svoji kulturi ali državi. Kako se to pojmovanje sodbe enači ali pa razlikuje od svetopisemskega pojmovanja sodbe? Kako bi lahko ljudem iz svoje kulture razložili svetopisemsko razumevanje sodbe?

9. TEMELJ BOŽJE VLADE

Ključno besedilo: Raz 12,17; Prd 12,13.14; Prg 28,9; Dan 7,25; Iz 51,7.8; Raz 13,15-17; Raz 14,6-12

Splošni pregled

Svetopisemski temi velikega boja in nebeškega svetišča sta neločljivo prepleteni s temo Božjega zakona in sobote, ki je vključena v njegov zakon. Dejansko se je veliki boj začel z Luciferjevimi napačnimi obtožbami Božjega značaja, njegovega zakona in načel njegove vlade. Uporniški angel je trdil, da smo avtonomna bitja, popolnoma sposobni sami opredeliti smisel življenja ter oblikovati svoje odnose in družbo po svojih željah. Ta bogokletna trditev navsezadnje predstavlja jasno željo po izključitvi Boga iz našega življenja, iz naših odnosov in celo iz veselja. Zato naše vztrajanje pri veljavnosti Božjega zakona ni stvar legalizma ali zveličanja z deli, marveč je Božji zakon izraz Božjega značaja, zato je v samem jedru velikega boja.

Braniti Božji zakon pomeni braniti Božji značaj in njegov status Stvarnika in zakonitega kralja veselja, ki kraljuje v svojem nebeškem svetišču. Zagovarjanje Božjega zakona pomeni, da razumemo, da je Bog edini vir moralnih standardov in smisla življenja. Zapustiti Boga in njegova življenjska načela vodi v kaos in večno smrt. Zato adventisti sedmega dne oznanjamo naslednje svetopisemske resnice:

- nespremenljivost Božjega zakona,
- soboto kot znamenje, da je Bog Stvarnik in Kralj,
- nebeško svetišče kot sedež Božje vlade in odrešenja v veselju,
- adventistično gibanje, ki je cerkev ostanka, poklicana, da oznanja zadnje Božje povabilo človeštvu, naj se vrne v njegovo kraljestvo. Osrednji del poslanstva adventistične cerkve je sporočilo treh angelov iz 14. poglavja Razodetja. Ta sporočila nakazujejo, da je veliki boj izbira med dvema diametralno nasprotnima načeloma: hudičevim, ki vodi v pogubo, in Božjim, ki vodi v življenje.

Proučevanje tega tedna poudarja štiri glavne teme:

1. Božji zakon, ki vključuje soboto, je večni in nespremenljiv, saj predstavlja Božje bitje, značaj, status Stvarnika in Kralja veselja ter njegova načela za življenje in odnose.
2. Nebeško svetišče je sedež Božje vlade in njegovega odrešenja.
3. Veliki boj se je začel zaradi Luciferjevih želja, da bi si prisvojil Božji status in oblast.
4. Proti koncu velikega boja na zemlji je Bog poklical in ustanovil svojo cerkev ostanka. Bog je tej cerkvi ostanka naročil, naj razglašča njegov zadnji klic usmiljenja človeštvu in ljudi vabi, naj ga sprejmejo za svojega Stvarnika, Odrešenika in Gospoda, ki je edini vir in način življenja.

Razlaga

Kršćanstvo in Božji zakon

Mnogi kristjani imajo o Božjem zakonu mešane občutke. Po eni strani se vsi do neke mere strinjajo, da je Božji zakon dober in potreben. Tudi Martin Luter, za katerega mnogi protestanti menijo, da je imel negativen odnos do zakona, je precejšen del svojega *Velikega katekizma* namenil razlagi pomena Božjega zakona za življenje kristjanov. V predgovoru k *Velikemu katekizmu* je Luter priznal, da kadar koli je mogoče, skupaj z Gospodovo molitvijo, izpovedjo vere in psalmom recitira deset zapovedi.

Po drugi strani pa so kristjani v zgodovini našli razloge in načine, da bi ne le zmanjšali pomembnost Božjega zakona, temveč ga tudi spremenili. V zgodnjem in srednjem veku so teologi razmeroma zlahka spremenili soboto. Zakaj? Tako kot v primeru svetišča je vključitev dualizma in svetovnega nazora grške filozofije omogočila opustitev sobote. Če je po grški filozofiji nebeška sfera brez prostora, je bil obstoj dobesednega svetišča, ki zavzema prostor v nebesih, nesmiseln. Za grško filozofijo je bil nesprejemljiv tudi Jezusov vnebohod v nebesa v dobesednem, prostor zapolnjujočem, materialnem človeškem telesu.

Če je nebeška sfera brezčasna, je bila dobesedna sobota kot sveti čas za Boga in vero nepomembna. Vendar je sobota preveč očitna tema v Svetem pismu, da bi jo preprosto potisnili ob stran. Zato so številni zgodnji in srednjeveški kristjani za Sveto pismo uporabljali alegorično-interpretativno metodo, edino metodo, ki jim je omogočala uskladiti grški in svetopisemski svetovni nazor. V skladu s to metodo najpomembnejši pomen svetopisemskega nauka ni bil dobesedni, temveč duhovni, transcendentni, brezčasni pomen. Zato so sklenili, da kristjanom ni treba praznovati dobesednega sobotnega dne. Namesto tega ga lahko nadomestijo z duhovnim pomenom, kot je abstraktni, večni počitek v Bogu. Zato ni čudno, da kristjani v srednjem veku niso posvečali posebne pozornosti Božjemu zakonu.

Protestantski reformatorji so spremenili ta trend in se vrnili k slovničnemu ali dobesednemu branju Svetega pisma. Zaradi tega so reformatorji desetim zapovedim namenili pomembno vlogo v krščanskem življenju in celo prostor v katekizmih. Vendar so tudi v teh dokumentih Božji zakon dojemali kot delno avtoritativen. Samo nekaj odstavkov po tem, ko Luter poudari pomen desetih zapovedi za kristjanovo življenje, poda pripombo glede sobotne zapovedi. Lutrov *Veliki katekizem* ugotavlja, da je sobota starozavezna zapoved in ne zadeva kristjanov, ki jih je Kristus od nje osvobodil. Kljub reformaciji teologije, ki jo je predlagal, se Luter ni mogel povsem osvoboditi gravitacijske sile grških filozofskih predpostavk in tradicionalnega krščanskega načina razmišljanja.

V sodobnem času je dispencionalizem našel še en izgovor ali način, kako zmanjšati pomen Božjega zakona za kristjane. Temeljni nauk dispencionalizma je, da je zgodovina odrešenja razdeljena na več dispencij ali časovnih obdobj. Vendar ta delitev ni preprosta periodizacija ali delitev zgodovine odrešenja. Nasprotno, v vsaki od teh delitev Bog sklene ločeno zavezo z določeno skupino ljudi, ki dobi edinstveno razodetje in drugačno odgovornost kot tisti, ki so sklenili zavezo z Bogom prej. Za eno od delitev, zakon, ki zajema obdobje od Sinaja do Jezusove smrti, sta značilna zaveza in zakon, razodeta na Sinaju. Dispencionalisti menijo, da je bil zakon razodet ali »dodan« samo Izraelu, ne pa tudi drugim ljudem pred Sinajem ali po Kristusu. Zato Božji zakon in sobota za kristjane nista pomembna.

Vsi ti načini zmanjševanja pomembnosti ali zavračanja Božjega zakona bodo sčasoma pripeljali do uvedbe znamenja zveri, do zamenjave Božjega zakona s človeškim ali demonskimi zakoni, celo v okviru krščanstva. Tako bo sobota nadomeščena s ponarejeno soboto. Znamenje zveri natančno predstavlja začetni namen in Satanov cilj v velikem boju: zavrniti Božjo oblast in njegov zakon ter ju nadomestiti s hudičevo lastno oblastjo in zakonom. Adventisti verjamemo, da nam je Bog naložil oznanjati sporočila treh angelov, ki ljudi pozivajo, naj se vrnejo v Božje kraljestvo, sprejmejo in podpirajo njegov zakon, zavrnejo Satanovo znamenje in oblast njegovih sil zveri in se pridružijo Božjemu ostanku ob koncu časov, ki pričakuje Kristusov skorajšnji prihod (Raz 14,6-12). Zato so adventisti sedmega dne v svoja temeljna verovanja vključili celotno temeljno prepričanje o Božjem zakonu:

»Temeljna načela Božjega zakona so izražena v desetih zapovedih in z zgledom prikazana v življenju Jezusa Kristusa. Izražajo Božjo ljubezen, voljo in namene, ki se nanašajo na človeško ravnanje in medsebojne odnose. Božje zapovedi so obvezne za vse ljudi vseh časov, so osnova Božje zaveze z njegovim ljudstvom in merilo pri Božji sodbi. Po delovanju Svetega Duha nam razodevajo, kaj je greh, in prebujajo v nas zavest, da nam je Zveličar potreben. Zveličanje se dosega popolnoma po milosti in ne po delih, toda poslušnost Božjim zapovedim je sad zveličanja. Ta poslušnost oblikuje v nas krščanski značaj in poraja v nas čustvo spokojnosti. Je dokaz naše ljubezni do Gospoda in naše odgovornosti za bližnje. V poslušnosti iz vere se razodeva Kristusova moč, ki spreminja ljudem življenje in tako krepi krščansko pričanje.«

To temeljno prepričanje poudarja vsaj dva bistvena vidika Božjega zakona. Prvič, Božji zakon je odsev Božjega značaja in načel njegovega kraljestva (prim. Ps 89,14). Kot tak se zakon nahaja v samem središču nebeškega svetišča, v skrinji zaveze v najsvetejšem prostoru (Raz 11,19). Zaradi tega je Božji zakon več in velja za vse ljudi v vseh časih. Ker se Bog, njegova narava in značaj ne spreminjajo, se tudi njegov zakon ni nikoli spremenil; Sam Jezus Kristus je izjavil, da ni prišel spremeniti zakona, ampak ga izpolniti (Mt 5,17-19); in nikomur med svojim ljudstvom v nobenem zgodovinskem obdobju ni dal pooblastil, da bi njegov zakon v celoti ali delno zmanjšal ali spremenil!

Drugič, Božji zakon je odsev Božje narave ljubezni in pravičnosti, ki se odražata v načelih njegovega kraljestva. Po Pavlovih besedah »ljubezen je izpolnitev postave« (Rim 13,10). Zato zakona ne moremo postaviti nasproti evangeliju ali odrešenju. Zakon ni, ni bil in nikoli ne bo sovražnik. Naša sovražnika sta greh in hudič. Božji zakon je »svet in zapoved je sveta, pravična in dobra« (Rim 7,12). Odrešitev je po Božji milosti in je sprejeta z vero ter jo pridobimo po veri. Je pa odrešenje delo Svetega Duha, ki si prizadeva, da bi nam povrnil naš prvotni status Božjih otrok, ki popolnoma odražajo njegovo ljubezen in pravičnost.

Uporaba

1. Če ste v nekrščanski državi, kako vaša lokalna religija razume pojem zakona na splošno in še posebej božanskega zakona? Kako bi lahko svojim prijateljem razložili Božji zakon v kontekstu vaše lokalne kulture? Če živite v krščanski državi, kakšen odnos imajo kristjani v vaši državi do Božjega zakona? Kako lahko z njimi podelimo adventistično sporočilo o Božjem zakonu?

2. V večini krščanskih držav bi danes lahko razpravljali o tem, ali je trenutni Božji sveti dan nedelja ali sobota. Kaj pa, če živite v nekrščanski državi? Kako bi lahko svojim

prijateljem razložili resnico o soboti in velikem boju? Kako bi lahko pojasnili znamenje zveri v nekrščanskem okolju?

3. Primerjajte obredni in moralni zakon. V čem sta si podobna in v čem se razlikujeta? Kaj vsak od teh zakonov razkriva o Bogu? Kako je vsak od teh zakonov povezan z Jezusom Kristusom?

10. SPIRITIZEM JE RAZKRINKAN

Ključno besedilo: 1 Tes 4,16.17; Mt 10,28; Prd 9,5; Iz 8,19.20; Jn 11,21-25; Mt 24,23-27; Raz 16,13.14; 2 Tes 2,9-12

Splošni pregled

Spiritualizem je del hudičevega načrta za spodbujanje zmotne teorije, da smo bogovi in da lahko živimo brez Boga. Je hudičev pripomoček, s katerim želi človeštvo obdržati na svoji strani velikega boja. Če vztrajamo v kateri koli obliki spiritualizma, pomeni, da smo na hudičevi strani. Za spodbujanje spiritualizma in spiritizma je hudič spremenil svetopisemsko opredelitev smrti in svetopisemski nauk o naravi človeštva. Ti lažni nauki so temelj za lažnivo učenje, da smo večni in neuničljivi ter da še naprej obstajamo tudi po smrti. Posledično ta prevara odpira vrata nevarnemu prepričanju, da lahko po smrti še naprej komuniciramo z drugimi ljudmi in celo angelskimi bitji.

Gibanje evropskega razsvetljenstva se je podalo na dolgo in težko bitko za izkoreninjenje vseh srednjeveških oblik spiritizma, vključno s komunikacijo z mrtvimi. A razsvetljenstvu ni uspelo. Po svetopisemskem prerokovanju bo spiritizem v času konca z vso močjo udaril človeštvo in ga pripravil na zadnjo veliko prevaro v velikem boju. Zato je Božje ljudstvo poklicano, da človeštvu oznani pravo naravo in namene spiritizma ter svetopisemske nauke o človeški naravi, naravi smrti in resničnem upanju človeštva. Naše upanje ne temelji na zmotnem pojmovanju nesmrtnosti duše, temveč na zagotovitvi o vstajenju Jezusa Kristusa in večnem odnosu z njim.

V proučevanju se bomo osredotočili na tri glavne teme:

1. Resnično bistvo in namen spiritizma v kontekstu velikega boja je prevarati človeštvo, da bi stopilo v neposreden odnos z demonskimi silami.
2. Sveto pismo uči, da so ljudje enotna, celovita bitja, da je prva smrt začasno spanje, in da je druga smrt popolno izničenje, kar je tudi svetopisemski prikaz pekla.
3. Pravo upanje, ki nam ga daje Božja beseda, je vstajenje celotnega človeškega bitja in večni odnos z Bogom.

Razlaga

Poimenovanja in zgodovinsko ozadje

Sodobni spiritualizem se nanaša na versko in/ali filozofsko prepričanje, da smrt ni konec človeškega obstoja. Nasprotno, spiritualizem trdi, da duh preživi kot eterična, nematerialna, večna in nesmrtna duša. Po smrti se te duše ali duhovi še naprej pripravljajo in razvijajo ter hitro napredujejo v druge razsežnosti in ravni obstoja in znanja. Ljudje, ki so še vedno v svojem telesu, lahko stopijo v stik s temi dušami in jih prosijo za pomoč in vodstvo (pri čemer gre za spiritizem; op. lekt.). Te stike lahko vzpostavijo prek strokovnjakov, kot so mediji. Lahko pa se s temi duhovi povežemo tudi osebno, če se tega učimo in vadimo.

Na splošno velja, da sodobni spiritualizem izvira z dne 31. marca 1848 v Hydesvillu v zvezni državi New York, in sicer pri sestrah Fox, ki so trdile, da je z njimi duh komuniciral s pomočjo rapa. Leta 1888 je ena od sester razkrila, da je bilo vse prevara, vendar je leta 1889 svoje priznanje preklicala. Kljub velikim škandalom zaradi goljufij se je spiritualizem v Severni Ameriki razširil. Do konca devetnajstega stoletja se je več milijonov Američanov srednjega in višjega razreda štelo za spiritualiste.

Medtem je v petdesetih letih 19. stoletja spiritizem razvijal francoski učitelj Hippolyte Léon Denizard Rivail, znan pod psevdonimom Allan Kardec. Spiritizem uči, da so ljudje inkarnacije in reinkarnacije nesmrtnih duhov, ki živijo v transcendentni sferi. Medtem ko spiritizem verjame v reinkarnacijo večne duše, spiritualizem verjame v večnost duše in pri tem ne sprejema koncepta reinkarnacije. Medtem ko so vsi spiritisti spiritualisti, pa niso vsi spiritualisti spiritisti. Čeprav je med temi spiritističnimi gibanji nekaj nesoglasij, jih vse družijo eno prepričanje: *nesmrtnost duše in možnost komuniciranja z duhovi po smrti*. V drugi polovici 19. stoletja je vse več izobraženih evropskih elit sprejelo spiritualizem ali spiritizem in tako razvilo sodobni zahodni okultizem. Organizirali so se v številna društva in združenja ter izdali ogromno knjig in člankov o ezoteričnem znanju in magiji.

Neumrljivost duše

Sodobni zahodni spiritualisti ne trdijo, da je njihovo prepričanje o nesmrtnosti duše novo. Z lahkoto priznavajo, da to »znanje« izvira od »staroselcev«. Koncept nesmrtnosti duše je namreč mogoče zasledovati vse do skušnjave, ki jo je kača pripravila Evi v rajskem vrtu. Pozneje se je ta napačna teologija razširila po vsem svetu, prežela kulture in ustvarila cele religije, kot so šamanizem, šintoizem, hinduizem, budizem, vudu ter druge lokalne in regionalne poganke religije.

Nesmrtnost duše je bila temelj grške filozofije, zlasti pitagorejstva, platonizma, aristotelizma, srednjega platonizma in neoplatonizma. Na tem konceptu sta temeljila tudi manihejstvo in gnosticizem. Tragično je, da se je s sinkretizmom z grško filozofijo pojmovanje nesmrtnosti duše vneslo tudi v krščanstvo. Zato je vsaka krščanska cerkev, ki se še naprej drži koncepta nesmrtnosti duše, še posebej ranljiva za spiritualizem in okultizem, čeprav so mnoge krščanske veroizpovedi danes obsodile spiritizem. Zato so nekatere cerkve, kot sta rimskokatoliška in pravoslavna cerkev, razvile celoten kult svetnikov, ki domnevno slišijo molitve in se odzovejo tako, da zaščitijo in vodijo tiste, ki se obrnejo nanje. Protestantski reformatorji so zavračali kult svetnikov, vendar je koncept nesmrtnosti duše zakoreninjen v večini protestantskih veroizpovedi, kar jih lahko odpre spiritualističnim vplivom.

Pri tem sta pomembni še dve dodatni ugotovitvi. Prvič, omembe vredno je, da se je sodobni spiritualizem pojavil natanko v istem obdobju in na istem območju, kjer je nastal milleritski adventizem: na severovzhodu Združenih držav v 40. letih 19. stoletja. Ta pojav je bil hudičev poskus, da bi preprečil in diskreditiral Božje delo oznanjevanja Jezusovega drugega prihoda in sporočila treh angelov. Bog je ta sporočila oznanjal po cerkvi ostanka, ki je bila potrjena z darom Duha preroštva. Eden od temeljnih nauk adventistične cerkve je bil poziv ljudem, naj zavrnejo pogansko prepričanje o nesmrtnosti duše. Adventistična cerkev je svet prav tako pozvala, naj se vrne k svetopisemskemu nauku o celovitem človeškem bitju. Adventisti so tudi pozivali človeštvo, naj svojega upanja na posmrtno življenje ne poveže s preživetjem smrti v obliki nesmrtnosti duše ampak z vstajenjem, ki ga bo prinesel Jezus ob svojem drugem prihodu.

Drugič, evropsko razsvetljenje ali modernizem je s svojim poudarkom na znanosti ter znanstvenem izobraževanju in tehnologiji obljubljal človeštvu izkoreninjenje vraževerja, magije, čarovništva in vsakršnega stika z nadnaravnim. Morda je bil edini uspeh modernizma v tem pogledu spodkopavanje vere v krščanskega Boga med zahodnjaki. Sicer pa modernizem nikoli ni uspel izkoreniniti nadnaravnega iz zahodne družbe. Zato je zahodna družba postala sekularna in ateistična, ne da bi se osvobodila spiritualizma. Nasprotno, druga polovica 19. stoletja je znana kot eden največjih preporodov v zgodovini spiritualizma, spiritizma, okultizma, čarovništva in magije. Ob koncu 19. stoletja se je tudi sam modernizem boril za preživetje, saj so postmodernistične otroke preplavile okultne zgodbe v obliki knjig, risank in filmov, polnih nadnaravnih moči, magije, čarovništva in komunikacije z mrtvimi.

Tudi danes so tako imenovana doživetja bližnje smrti (NDE) še ena od manifestacij tega istega načela. Žal jih celo številni kristjani vidijo kot dokaz, da mrtvi nemudoma živijo naprej v nekem drugem območju obstoja.

Spiritualizem in veliki boj

Kakšna je vloga spiritualizma v hudičevi strategiji med velikim bojem? S spodbujanjem spiritualizma želi hudič pojasniti in potrditi svojo temeljno prevaro, ki je začela veliki boj, in sicer:

- da Bog ni edini Bog, temveč da smo vsi bogovi;
- da imamo življenje v sebi in sami po sebi;
- da imamo sestavni del (dušo) našega bitja, ki je duhoven (duša je nematerialna, eterična), neuničljiv, nesmrten in večni; in
- da smo moralno neodvisni.

Padec človeštva v greh je prinesel nepojmljivo trpljenje, uničenje in smrt ter empirično dokazal, da se hudič moti. V takšnih razmerah bi ljudje upravičeno podvomili v Satanovo tezo, s katero je trdil, da upor proti Bogu ne vodi v smrt, temveč na drugo, božansko raven obstoja in zavesti. Spiritualizem v različnih oblikah je torej hudičev poskus ponovnega definiranja smrti in poskus potrditve domneve, da umre le telo, duša pa preide v višjo obliko življenja.

Hudič uporablja spiritualizem tudi zato, da bi ljudi zvabil ali spodbudil k neposrednemu, osebnemu srečanju z njim in njegovimi demoni. Sveto pismo jasno uči, da za spiritualističnimi pojavi, tako kot v primeru malikovanja, stojijo sami demoni (1 Kor 10,20). Ta srečanja niso nevarna samo zato, ker so zavajajoča (Jn 8,44) in povzročajo nečistost (Mr 5,2), temveč tudi zato, ker velikokrat vodijo v obsedenost z demoni, v kateri demoni nadzorujejo ljudi in jih zaslužujejo. Zaradi različnih razlogov in kot del svoje strategije demoni ne morejo obsesti ali obvladovati vseh na enak način. Vendar pa se demonske sile nenehno ukvarjajo s snovanjem najrazličnejših pasti, da bi ujele čim več ljudi, ki bi se v velikem boju postavili na njihovo stran. Apostol Peter nas svari, da naš »sovražnik hudič hodi naokrog kot rjoveči lev in išče, koga bi požrl« (1 Pt 5,8).

Kristusova moč

Kljub hudičevim prizadevanjem je Kristus zdravil ljudi, obsedene z demoni (npr. Lk 8,26-33; Mt 12,45), in tako kazal svojo moč, da nas osvobodi Satanovega oblasti. Adventisti

sedmega dne oznanjamo Kristusovo zmago ne le ob koncu velikega boja, marveč tudi tukaj in zdaj, torej sredi njega. Zato je cerkev adventistov sedmega dne na zasedanju Generalne konference leta 2005 v St. Louisu v Missouriju izglasovala dodatno temeljno verovanje, verovanje št. 11, ki to natančno poudarja: »S svojo smrtjo na križu je Jezus premagal sile zla. Ta, ki je ukrotil demonske duhove med svojo službo na zemlji, je zlomil njihovo moč in zagotovil njihov končni propad. Jezusova zmaga nam daje zmago nad silami zla, ki si še vedno prizadevajo, da bi nas nadzorovale, ko hodimo z njim v miru, veselju in gotovosti njegove ljubezni. Zdaj Sveti Duh prebiva v nas in nam daje moč. Neprestano vdani Jezusu, našemu Zveličarju in Gospodu, smo osvobojeni bremena naših preteklih dejanj. Ne živimo več v temi, strahu pred silami zla, nevednosti ali nesmiselnosti svojega prejšnjega načina življenja. V tej novi svobodi, ki jo imamo v Jezusu, smo poklicani rasti v podobnosti njegovemu značaju po vsakdanjem občestvu z njim po molitvi, hranjenju z njegovo besedo in po premišljevanju o njej ter njegovi skrbi, po čaščenju s pesmijo, zbiranju k bogoslužju in sodelovanju v poslanstvu cerkve. Ko dajemo sami sebe v ljubečo službo ljudem okrog sebe in pričamo o Božji odrešitvi, njegova neprestana navzočnost v nas po Svetem Duhu, spreminja vsak trenutek in vsako dejavnost v duhovno izkušnjo.« (Temeljno verovanje 11, »Rast v Kristusu«, <https://adventisti.si/verovanja/>)

Sprva je bilo to temeljno verovanje potrebno zaradi razmer v nekaterih delih sveta, na primer v Aziji in Afriki, kjer kristjani na splošno in celo nekateri adventisti niso jasno vedeli, da Sveto pismo zavrača vse okultne prakse. Poleg tega so se adventisti na teh območjih, tudi če so razumeli, da Sveto pismo nasprotuje vsem spiritualističnim praksam, obotavljali, da bi se osvobodili teh praks in nauk, saj so se bali maščevanja duhov. Poleg tega so spiritualizem, spiritizem in okultizem vsesplošna resničnost ne le v Afriki in Aziji temveč po vsem svetu. Zato je temeljno verovanje 11 namenjeno vsem ljudem. Ne glede na naše kulturno in družbeno ozadje vsi ljudje potrebujejo isto sporočilo evangelija: »Moje ovce poslušajo moj glas; jaz jih poznam in hodijo za menoj. Dajem jim večno življenje; nikoli se ne bodo pogubile in nihče jih ne bo iztrgal iz moje roke. Moj Oče, ki mi jih je dal, je večji od vseh, in nihče jih ne more iztrgati iz Očetove roke.« (Jn 10,27-29)

Uporaba

1. Kaj ljudje v vaši kulturi menijo o človeški naravi in smrti? Kako lahko z njimi delite resnico o smrti, kot jo uči Božja beseda?
2. Kako ljudje v vaši kulturi razmišljajo o peklu? Kaj lahko ti in tvoja cerkev storite v vaši družbi, da bi spodbujali svetopisemsko razumevanje pekla?

11. NEIZOGIBEN SPOR

Ključno besedilo: Jn 17,17; Raz 14,6.7.12; Raz 4,11; Raz 12,43.4.17; Raz 13,1-17

Splošni pregled

Svetopisemska prerokovanja opozarjajo, da se dolgi vesoljni spopad med dvema nasprotnima, nezdržljivima silama, Bogom in hudičem, bliža koncu in bo dosegel vrhunec v zadnji bitki. Ta zadnja bitka bo potekala za oblast in čaščenje: kdo naj sede na prestol vesolja in kdo bo prejel slavo, ki pripada Stvarniku, Oskrbniku in Odrešeniku. Zaradi vsega tega bo boj vključeval soboto, Božji simbol vse njegove moči, ki jo ima kot Stvarnik, Oskrbovalec in Odrešenik. Uporniško silo bo vodil sam Satan. Čeprav si je Satan skozi zgodovino neutrudno prizadeval pridobivati privrčence, je bila njegova glavna tarča cerkev. Na žalost je tradicionalna cerkev sklenila kompromis in postala Babilon, ki ga simbolizira zver iz morja. Satan je tej zveri dal sedež oblasti in moč, v zadnji bitki pa ta cerkev stoji na Satanovi strani.

V času konca bo zmaju uspelo na svojo stran pritegniti tudi najuspešnejši narod na svetu, Združene države Amerike. Ta narod, ki se je rodil iz večstoletnega hrepenenja preganjanih kristjanov, da bi našli versko varnost in svobodo, bo sklenil kompromis, kot ga je pred njim sklenila papeška cerkev v Starem svetu. S tem bo Amerika izpolnila svojo preroško vlogo zveri iz zemlje in postala svetovni voditelj v zadnji bitki.

Toda Bog v velikem boju nikoli ni bil brez svojega ljudstva. Do konca boja bo vedno imel ljudstvo, zvesto cerkev ostanka. Božja cerkev ostanka ga je vedno priznavala za Kralja, ga častila ter spoštovala zapovedi in načela njegovega kraljestva. Božji zvesti ostanek bo spoštoval soboto in spoštoval Boga kot Stvarnika in Kralja vesolja. Preostanek ob času konca ne bo le častil Boga kot osebnega Odrešenika, ampak bo tudi javno razkrinkal konfederacijo zla. Cerkev ostanka bo pozvala celotno človeštvo, naj se vrne k Bogu in ga časti. Kljub prizadevanjem zmaja in zveri z zemlje in morja bo zmaga pripadla Bogu.

V proučevanju bomo izpostavili dve glavni temi:

1. Svetopisemska prerokovanja opisujejo zadnji boj med Bogom in njegovim ljudstvom na eni strani ter hudičem in njegovimi privrčenci (ki jih v Razodetju 13 simbolizirajo zveri iz morja in zemlje) na drugi strani. Bitka bo osredotočena na čaščenje in soboto, ki slavi Božje stvarjenje, kraljevanje in odrešenje.

2. Bog bo izšel kot zmagovalec. Svoje ljudstvo kliče, naj sodeluje pri njegovi zmagi nad zlom in hudičem z oznanjevanjem njegovega večnega evangelija.

Razlaga

Stava nad preroštvom

Anastazija je bila ateistična ekonomistka, ki se je izobraževala na sovjetski univerzi v času največje blaginje in stabilnosti Sovjetske zveze. Sprejela je sanje o komunistični utopiji in goreče verjela, da človeštvu ponuja najsvetlejša upanja za prihodnost. Pričakovala je dan,

ko bo Sovjetska zveza vodila vse narode, da opustijo prostotržni kapitalizem Združenih držav Amerike in sprejmejo sovjetske vrednote.

Anastazijin mož Petru pa ni delil ženinega optimizma. Čeprav Petru takrat ni praktical svoje vere, se je rodil in odraščal v adventistični družini in cerkvi. Kot mladenič je Petru proučeval knjigo preroka Danijela in Razodetje po adventističnem zgodovinskem pristopu. Ko se je poročil, je svoji ateistični ženi oznanil, da bodo v skladu s svetopisemskimi prerokovanji Združene države Amerike sčasoma prevladale nad svetom ter vodile vse narode in vlade na zemlji v dejanju upora proti Bogu v zadnji fazi človeške zgodovine. Zato je Petru na podlagi prerokovanj iz knjige Razodetja trdil, da bo Sovjetska zveza izgubila hladno vojno in da bodo Združene države postale edina velesila zadnjih dni. Anastazija, ki je poznala moč Sovjetske zveze, teh prerokovanj ni mogla sprejeti. V brezizhodni situaciji sta se odločila, da bosta nesoglasja rešila s stavo. Anastazija je Petru rekla, da bo, če bo Sovjetska zveza propadla, postala adventistka. Leta so minevala in konec osemdesetih let je Sovjetska zveza razpadla in izginila brez vojaškega napada od zunaj. Anastazijin ateizem in komunizem sta propadla skupaj s Sovjetsko zvezo. Kmalu zatem je Anastazija sprejela Petruvo povabilo, da se mu pridruži in s krstom postane vernica adventistične cerkve.

Petruva napoved propada Sovjetske zveze ni temeljila na geopolitiki, družboslovju, psihologiji, ekonomiji ali vojaških študijah. Ker je živel za železno zaveso, je bil glavni vir Petruve napovedi propada Sovjetske zveze njegova zgodovinska svetopisemska razlaga 13. poglavja Razodetja, kot so jo učili v njegovi lokalni adventistični cerkvi. Tako kot številni drugi adventisti v sovjetskem svetu tudi Petru ni niti pomislil, da se bo razpad Sovjetske zveze zgodil za časa njegovega življenja ali tako hitro. Ko se je to zgodilo, se je Petruva vera potrdila in okrepila, kot se je okrepila tudi vera številnih drugih adventistov. Odločil se je vrniti v svojo cerkev in na srečo mu je sledila tudi njegova družina.

V današnjih dneh se adventistična zgodovinopisna razlaga Razodetja 13, ki kaže na Združene države Amerike kot na jagnjetu podobno zver, ki bo vodila svet v upor proti Božjemu zakonu, dejavno izpodbija. Številni priznani strokovnjaki napovedujejo ali celo naznanjajo, da bo kmalu zašlo sonce za ameriško hegemonijo. A svetopisemska prerokovanja ne bodo nikoli spodletela. kakor Petru moramo tudi mi popolnoma zaupati svetopisemskemu prerokovanju in njegovi historicistični razlagi, četudi zaznana resničnost kaže in strokovnjaki napovedujejo drugače.

Teorije zarote

V zadnjem času teorije zarote preplavljajo tako kibernetiki kot medijski prostor. Takšne teorije vse bolj dobivajo zagon in postajajo družbeni fenomen. Adventisti so upravičeno previdni pri širjenju kakršnih koli teorij zarote in tako mora tudi ostati. Hkrati pa takšno ravnanje ne pomeni, da zarote ne obstajajo. Žal obstajajo.

David, Jezus in apostoli so trpeli zaradi različnih zarot proti njim. Adventisti, ki smo se učili iz njihovih zgledov, vse takšne teorije predamo Božji previdnosti in se raje osredotočimo na poslanstvo, ki nam ga je zaupal Bog. Da, veliki boj je posledica Satanove zarote. Da, poklicani smo obelodaniti zarote Satana in njegovih privržencev v času konca, ki se pripravljajo na zadnji boj proti Bogu. Vendar si ne smemo dovoliti, da bi se zapletli v podrobnosti nešteti teorij zarote. Naša naloga je, da oznanjamo padec Babilona in skorajšnji Gospodov prihod. Naše poslanstvo je rešiti čim več ljudi pred Satanovo zaroto.

Prepoznavanje zveri in poslanstvo cerkve

Nekateri teologi trdijo, da so sklepi prvih adventističnih pionirjev, ki so zver iz morja prepoznali kot rimskokatoliško cerkev, zver iz zemlje pa kot Združene države Amerike, posledica njihovega družbenopolitičnega konteksta. Nekateri teh teologov torej pozivajo adventiste, naj se odmaknejo od teh prvotnih stališč in poiščejo druge, ustrežnejše duhovne ali politične sile v našem času, ki bi bolje ustrezale opisom zveri iz morja in/ali zveri iz zemlje.

Poudariti pa je treba dve pomembni točki. Prvič, čeprav so adventistični pionirji preučevali izpolnitev prerokovanja v zgodovinskem kontekstu, so dosledno upoštevali historicistična načela razlage preroštva. Prav tako so opredelili izpolnitev prerokovanj v skladu s celostnim svetopisemskim sistemom poučevanja.

Drugič, Ellen G. White nas je kot Božja prerokinja cerkve ostanka jasno posvarila, naj ne opustimo prvotnih preroških razlag glede dveh zveri iz Raz 13. Še posebej jo je skrbelo, da bi se adventisti ujeli v past in mislili, da se je rimskokatoliška cerkev zdaj spremenila in ni več tiranska zver iz morja, zaradi česar bi bilo treba poiskati drugega kandidata za to mesto. Naslednji citati iz njene monumentalne knjige Veliki boj (The Great Controversy) so izjemni in jasno govorijo proti takšnemu ravnanju:

»Protestanti danes gledajo na katolicizem mnogo bolj prizanesljivo kakor v preteklosti. V deželah, kjer je katolicizem v manjšini in kjer so katoličani zavzeli pravno stališče, da bi si pridobili vpliv, se opaža vse večja ravnodušnost glede naukov, ki ločujejo protestantske cerkve od papeške hierarhije. Vse bolj prevladuje mnenje, da razlike o pomembnih vprašanjih niso tolikšne, kakor se je menilo, in da samo majhno popuščanje pri protestantih lahko zboljša odnose z Rimom. [...]

Zagovorniki papeštva trdijo, da je katoliška cerkev obrekovana, protestantski svet pa je naklonjen sprejeti takšno trditev. Mnogi menijo, da ni pravično današnje rimsko cerkev presojati po strahotah in brezumju, ki so bile značilne za njeno oblast v stoletjih neznanja in teme. Njeno strašno okrutnost opravičujejo tako, da jo opisujejo kot posledico divjaštva tistega časa, in trdijo, da je vpliv moderne razsvetljenosti spremenil njena čustva.« /Veliki boj, str. 408/

»Katolicizem kot verski sistem niti danes ni bliže Kristusovemu evangeliju, kakor pa je bil blizu njega v katerem koli svojem prejšnjem obdobju svoje zgodovine. Protestantske cerkve so v veliki temi, ker bi sicer opazile znamenja časa. Rimski cerkev ima daljnosežne načrte in načine delovanja. Uporablja vsa sredstva, da bi razširila svoj vpliv in povečala svojo moč; pripravlja se namreč za hud in odločen boj, da bi ponovno pridobila oblast nad svetom, znova vpeljala preganjanje in podrla vse, kar je protestantizem postavil. Katolicizem pridobiva tla na vseh straneh. Poglejte na vse večje število njegovih cerkev in kapel v protestantskih deželah. Poglejte, kako so v Ameriki priljubljene njene visoke šole in seminarji, ki jih v velikem številu redno obiskujejo protestanti. Poglejte, kako v Angliji napreduje ritualizem in kako pogosti so prestopi v katoliške vrste. To mora vznemiriti vse, ki cenijo čista evangeljska načela.« /Veliki boj, str. 410/

»Rimska cerkev se sedaj kaže svetu kot miroljubna; poskuša opravičiti poročilo o svojih surovostih. Oblekla se je v oblačila krščanstva, vendar se ni spremenila. Sleherno načelo, po katerem se je ravnalo papeštvo v prejšnjih stoletjih, obstaja še danes. Še danes vsebuje nauke, ki so bili vpeljani v temačnem srednjem veku. Nihče naj se ne vara. Papeštvo,

ki so ga protestanti pripravljani sedaj spoštovati, je isto, kakršno je vladalo svetu v dneh reformacije, ko so Božji možje vstali za ceno svojega življenja, da bi oznanili njegovo krivičnost. Njegova odlika je ošabna in drzna zahteva po vladanju nad kralji in knezi in prisvajanje pravic, ki jih ima samo Bog. Njegov duh je enako surov in tiranski sedaj, kakor pa je bil takrat, ko je teptal človeško svobodo in izročal v smrt svete Najvišjega. [...]

V protestantskih deželah se ne poudarja brez razloga, da se sedaj katolicizem ne razlikuje toliko od protestantizma, kakor se je v prejšnjih časih. Zgodila se je sprememba, ampak ne v papeštvu. Katolicizem je pravzaprav zelo podoben današnjemu protestantizmu, ker se je slednji zelo popačil od reformatorskih časov.« /Veliki boj, str. 414/

Uporaba

1. Morda živite v kraju, ki je daleč od vpliva rimskokatoliške cerkve ali ameriške prisotnosti ali vpliva. Kako bi torej svojim prijateljem najbolje razložili prerokovanja o zveri iz morja in zveri iz kopnega?

2. Ali je skladno, da rimskokatoliško cerkev označimo za zver iz morja in Združene države Amerike za kopensko zver, hkrati pa molimo za odrešitev ljudi, ki so povezani s tema entitetama? Pojasnite svoj odgovor.

3. Prerok Daniel, srednjeveški kristjani, adventisti devetnajstega stoletja, adventisti v Sovjetski zvezi ter v mnogih drugih krajih in časih so kljub vsemu zaupali svetopisemskim prerokovanjem. Kako lahko zaupate svetopisemskemu prerokovanju, ko se zdi, da vsi dokazi nasprotujejo njegovi izpolnitvi?

12. POSLEDNJI DOGODKI NA ZEMLJI

Ključno besedilo: Prg 23,23; Raz 7,1.2; Raz 14,1; Iz 8,20; Ezk 20,12.20; Oz 6,3; JI 2,21-24; Jak 5,7.8; Raz 18,1-4

Splošni pregled

Božje ljudstvo, ki je vključeno v končni spopad med Kristusom in Satanom, ni nepoučeno glede končnih dogodkov niti ga Bog ne zapusti med izpolnjevanjem teh dogodkov. Kot zaupanja vreden general, ki svoje vojake navdihuje za odločilni boj, nas Bog pripravi na bitko tako, da nam da svojo preroško besedo v navdih ter za usmeritev in oporo.

Ta teden se osredotočamo na več ključnih elementov priprave Božjega ljudstva na čas konca. Prvič, spomnimo se, da je Božja beseda naše edino zanesljivo vodilo; je vir vse resnice in moči. Varni bomo le, če ji bomo ostali zvesti. Zato se moramo držati svetopisemskih nasvetov in modrosti ne glede na to, da se na prizorišču svetovnih dogodkov zdi nasprotno. Drugič, posvečevanje sobote je znak naše predanosti in zvestobe našemu Stvarniku in Odrešeniku. Tretjič, nismo in nikoli ne bomo sami v našem sodelovanju v velikem boju in pri izpolnjevanju Božjega poslanstva oznanjevanja njegovega večnega evangelija. Nasprotno, sam Sveti Duh bo Božje ljudstvo na poseben način opolnomočil, da bo svetu ob času konca javno pričalo o moči evangelija in o Božjem klicu vsem ljudem, naj se vrnejo k njemu ter odvrnejo od hudiča in njegova stališča. To je znano kot pozni dež ali Božje opolnomočenje njegovega ljudstva in glasen klic, ki predstavlja končno javno oznanjevanje evangelija.

V proučevanju tega tedna se bomo osredotočili na dve glavni temi:

1. Sprejetje Božje ljubezni in odrešenja v Jezusu Kristusu bo v nas spodbudilo neomajno ljubezen do njega in odločitev, da bomo zvesti njemu, njegovi besedi in njegovi soboti.

2. Sveti Duh nas bo opolnomočil z izlitjem poznega dežja. To izlitje nam bo omogočilo, da bomo podali »glasen klic« ali zadnji poziv svetu, naj se spreobrne in reši.

Razlaga

Bodite zvesti: Bog bo imel poslednjo besedo

Ivan se je rodil in odraščal v verni adventistični družini v Sovjetski zvezi. Čeprav je bila njegova družina revna in je morala trdo delati, je imel brezskrbno in srečno otroštvo in mladost. Pri 18 letih je bil vpoklican v sovjetsko vojsko. Skupaj z drugimi naborniki se je vkrcal na vlak in se sedem dni pozneje znašel 3000 kilometrov stran od doma. Tako se je začelo njegovo dolgo, dveletno vojaško obdobje. Poleg osamljenosti in hrepenenja po domu je Ivan vedel, da ga največji izziv šele čaka. Že pred vpoklicem se je v srcu odločil, da bo ne glede na to, kaj se mu bo zgodilo, ostal zvest Bogu in spoštoval soboto. Prvih nekaj sobot je svojim neposrednim nadrejenim pojasnil, da zaradi svojega verskega prepričanja ne more

delati v soboto. Poveljniki so ga prvih nekaj sobot tolerirali, saj so mislili, da bo kmalu opustil svoje čudne, »provincialne« in »primitivne« običaje.

Kmalu pa so Ivanovi poveljniki spoznali, da je mladenič resen, zato so sprejeli odločne disciplinske in »vzgojne« ukrepe. V petek popoldan po napornem delovnem dnevu, so Ivanu povedali, da si ne zasluži spati ob koncu tedna na udobni postelji, če na soboto ne bo delal. Sporočili so mu, da bo tako konec tedna preživel v centru za začasno pridržanje. Ko so Ivan in njegovi poveljniki prišli do zavora, so policisti ugotovili, da je zavor zaklenjen, upravnik pa je odšel nekam drugam. Medtem ko so čakali, da se upravnik vrne, so se častniki pogovarjali, Ivan pa je opazoval sončni zahod na čudovitem jezeru Balkhaš. Ivan je v tišini iskal zagotovilo in podporo pri Bogu. Nenadoma se je ustavil narednik, ki je šel mimo, in mimogrede vprašal Ivanove nadrejene, koga so pripeljali v zavor. »Častilca sobote,« so mu odgovorili. »Želimo ga prevzgojiti, da bo ubogal ukaze in delal ob sobotah.« »Nikoli!« je vzkliknil narednik. »Poznam te ljudi. Raje bi umrli, kot da bi delali ob sobotah!« Stražniki so se zavedali, da so naredili napako, ko so dovolili, da narednik govori na Ivanovem zaslišanju. Vendar je bilo prepozno. Ivan je prejel prepotrben odmerek spodbude.

Prišel je upravnik in ravno ob začetku sobote pospremil Ivana v zavor: sobo velikosti 2 x 3 metre, v kateri je bilo več kot deset drugih vojakov, od katerih je večina kadila. Težka kovinska vrata so se zaprla in Ivan je zasedel edino prosto mesto ob vhodu, pripravljen, da bo ves konec tedna tudi stal ali sedel. Mlad Kristusov vojak je bil odločen, da bo ostal zvest Božji soboti. Minute so se raztezale v ure in ob polnoči si je Ivan začel predstavljati, kako bratje v njegovem rojstnem mestu veselo hodijo v cerkev in častijo Boga na večernem bogoslužju, medtem ko je on zaprt v temni zaporniški celici, polni cigaretnega dima, do konca kazni pa so še trije dnevi.

Nenadoma se je Ivan spomnil zadnje pridige, ki jo je slišal v svoji cerkvi, preden je odšel na služenje vojaškega roka. Bila je o Eliju na gori Karmel in o tem, kako je sedemkrat molil za dež. *Kaj če bi tudi jaz sedemkrat molil?* je pomislil Ivan. Čeprav se je zdelo skoraj kot predrznost se je odločil, da bo poskusil. V svojem srcu je izrekel prvo preprosto molitev. Nič se ni zgodilo. Sledila je druga molitev. Še vedno ni bilo »oblaka«. Tretja molitev. Nato četrta. Peta. In šesta. Nazadnje je v srcu izrekel sedmo molitev. Ko je končal, je zavladala popolna polnočna tišina. Tišina ni spremenila Ivanove odločnosti ali vere. Pripravljen je bil biti zvest Bogu, tudi če Bog na njegovih sedem molitev ne bi odgovoril na noben očiten način. *Vsaj poskusil sem*, si je mislil.

Vendar so le minuto pozneje tišino prekinili koraki pred zavorom. Korakom je sledilo zvončkljanje ključev, nato pa še škripanje vrat, ko so se odprla. Na vratih se je pojavil upravnik in s svetilko preiskal prostor. Ko je zagledal Ivana, mu je ukazal, naj stopi ven. Ko je bil zunaj, je nadzornik Ivana odpeljal v svojo pisarno, kjer je stala udobna postelja in povabil mladeniča, naj zaspi. Ivan se je zgrudil in v trenutku zaspal. Zjutraj se je zbudil in doživel še eno presenečenje: nadzornik mu je prinesel zajtrk. Še več, nadzornik je Ivanu dal zavitek s hrano in ga odpeljal na obalo jezera, kjer ga je izpustil, da je užival soboto v naravi.

Ivan je na enak način preživel nekaj naslednjih sobot. Stražniki so ga za konec tedna pripeljali v zavor. Upravnik je Ivana osvobodil in ga hranil do konca vikenda. V ponedeljek zjutraj se je Ivan vrnil v svojo barako. Naslednji meseci in leta so bili polni številnih podobnih izkušenj čudežnih Božjih posegov v njegovo korist. Po dveh letih se je Ivan vrnil domov kot zrel in močan mladenič, zvest Bogu. Da, uprl se je sovjetski vojski, ki je želela zatreti njegovo vero. Da, častniki so mu rekli, da ni vreden, da bi spal na vojaških žimnicah,

toda zadnjo besedo je imel Bog. Bog skrbi za svoje zveste, ki se odločijo, da mu bodo ostali zvesti – tako kot Danijel v Svetem pismu in kot Ivan.

Krščanska zvestoba

Zvestoba že od nekdaj navdušuje preučevalce človeške narave in zgodovine. Kot vedenjska drža ima zvestoba podlago v različnih stvareh. Nekatere od teh osnov so biološke ali vnaprej določene, na primer družina ali kraj rojstva. Druga podlaga za zvestobo so osebne odločitve. Te odločitve so lahko povezane z različnimi stvarmi, kot so denarne koristi (plačilo, nagrada), prepričanja ali svetovni nazor in morala. Nekateri ljudje svojo zvestobo utemeljujejo na dolžnosti, drugi na preferencah, tretji pa na koristnosti. Predmeti zvestobe so povezani s temi osnovami. Ljudje svojo zvestobo izkazujejo družinam, plemenom, narodom, religijam, ideologijam, filozofijam, naravi in podjetjem, če naštejemo le nekaj. Kaj pa je krščanska zvestoba? Zakaj so kristjani zvesti in komu so zvesti?

Da bi lažje odgovorili na ta vprašanja, si pogledajmo Jobovo zgodbo. V pogovorih s Satanom Bog poudari Jobovo brežhibnost, poštenost in zvestobo oziroma strah pred Bogom (Job 1,8). Satan, zvest svoji dvomljivi, prevarantski in uporniški naravi, postavi eno svojih bistvenih vprašanj: »'Ali se Job boji Boga brez razloga?'« (Job 1,9) Satan je nato trdil, da je osnova za človekovo zvestobo Bogu sebična: »Mar ne varuješ ti njega, njegove hiše in vsega, kar je njegovega naokrog? Blagoslavljaš delo njegovih rok in njegova posest se širi v deželi. Samo iztegni svojo roko in se dotakni vsega, kar ima, resnično, v obraz te bo preklinjal!« (Job 1,10.11). Preden je bil Satan izgnan iz nebes, je Boga obtožil, da si lažno, neprimerno in sebično prilašča naklonjenost in zvestobo nepadlih bitij v vesolju. Tako je bila njihova zvestoba Bogu motivirana s koristjo in lastnim interesom. Podobno je Satan trdil, da tudi podlaga za zvestobo Božjega ljudstva na zemlji izhaja iz osebne, sebične želje po preživetju in uspehu. Ta Satanova napačna interpretacija resničnosti je botrovala nastanku vsesplošnega velikega boja, pa tudi Jobovemu trpljenju in njegovim številnim vprašanjem. Vendar je Jobova neverjetna zvestoba dokazala, da se Satan moti, in ponazorila pravi temelj krščanske zvestobe Bogu: neomajno in brezpogojno ljubezen do Boga ter globoko željo biti pravičen.

Prvi petkov večer v zaporniški celici je bila Ivanova zvestoba Bogu takoj nagrajena. Vendar ta nagrada ni bila temelj njegove zvestobe Bogu. Ivan je bil odločen, da bo ostal zvest Bogu, tudi če ne bo nobenega očitnega odziva. Podobno so Danijelovi prijatelji, ko so se soočili z možnostjo grozljive smrti v »v goreči ognjeni peči« na ravnici Dura (Dan 3,15), pogumno odgovorili Nebukadnezarju: »Ne zdi se nam potrebno, da bi se tebi zaradi tega opravičevali. Če nas naš Bog, ki ga častimo, more osvoboditi, nas bo rešil tudi iz goreče, ognjene peči in iz tvoje roke, o kralj. Pa čeprav ne, vedi, o kralj, da ne bomo častili tvojih bogov in ne bomo molili zlate podobe, ki si jo postavil.« (Dan 3,16-18). Leta pozneje je prerok Habakuk pel: »V tem času se je v Egiptu zgodila velika tragedija: 'Kajti smokva ne bo cvetela in na trtah ne bo grozdja, pridelek oljke bo odpovedal in polja ne bodo dajala živeža, drobnica bo izginila iz staj in v hlevih ne bo živine. Vendar se bom veselil v Gospodu, se radoval v Bogu moje rešitve.'« (Hab 3,17.18)

Toda kako se takšna zvestoba ustvari v srcih in glavah Božjega ljudstva? Da, Božje ljudstvo in drugi v vesolju čutijo željo, da so zvesti Bogu, ker je njihov Stvarnik in s tem njihov Oče. Družina je že sama po sebi prepričljiv razlog. Vendar je še nekaj več: Božje ljudstvo prejme svojo zvestobo od Boga. Ustvarjeni so po njegovi podobi (1 Mz 1,26.27). Bog je ljubezen in po njegovi milosti so ljudje ljubeči. Bog je pravičen in ljudje so bili prvotno ustvarjeni pravični. Bog je zvest ali vdan in ljudje se lahko z Božjo pomočjo

odločijo, da bodo prav tako zvesti oziroma vdani. Ravno njegova ljubezen in zvestoba do nas je tista, ki v nas ustvarja ljubezen in zvestobo do njega. Apostol Janez je pojasnil, da Bogu nismo zvesti zaradi strahu, saj "[v] ljubezni ni strahu, temveč popolna ljubezen prežene strah. Strah je namreč povezan s kaznijo, in kdor se boji, ni dosegel popolnosti v ljubezni. Mi ljubimo, ker nas je On prvi vzljubil« (1 Jn 4,18.19). Janez pojasnjuje: »Ljubezen je v tem – ne v tem, da bi bili mi vzljubili Boga. On nas je vzljubil in poslal svojega Sina v pravno daritev za naše grehe.« (1 Jn 4,10; glej tudi Jn 3,16)

Uporaba

1. Ivanova zgodba je resnično neverjetna in spodbudna. Vemo pa tudi, da je za vsako takšno zgodbo veliko drugih, ki jim je zvestoba prinesla nesrečo in trpljenje in morda tudi njihovim bližnjim. Kako naj razumemo takšne zgodbe?
2. Kolikokrat v času miru in blaginje ne ohranimo svetosti in slovesnosti sobote, predstavljamo pa si, kako bomo trdno stali in posvečevali Božjo soboto v času preganjanja? Včasih se morda vprašamo, ali ni lažje izdati Gospodarja sobote v času svobode kot v času preganjanja. Če ne moremo posvečevati sobote, ko imamo za to vso svobodo, kako lahko pričakujemo, da bomo zvesti soboti v času nemirov in pritiskov? Izdelaj strategijo, kako biti zvest Božji soboti v dobrih in slabih časih.

13. BOŽJA LJUBEZEN ZMAGA

Ključno besedilo: Raz 21,3.4; Jer 30,5-7; Raz 3,10; Iz 33,15.16; Ps 91,1-11; Raz 1,7; Raz 19,11-16; Raz 20; Jer 25,33, Jer 4,23-28; Raz 21,1-4; Mt 8,11; Iz 65,17.22.23; Raz 22,1-5.11

Splošni pregled

Nauk tega tedna zaključuje naše proučevanje in izpostavlja končni razvoj vesoljne vojne med Bogom in Satanom. Med pomembnimi dogodki, ki se zgodijo med vrhuncem velikega boja, so: (1) čas stiske; (2) drugi Jezusov prihod; (3) izvršilna sodba v nebesih med tisočletjem s povzetkom dogodkov na zemlji in v nebesih v tem času; in (4) obnova vsega za večnost. Sveto pismo obljublja, da se bo veliki boj končal z Božjo zmago. Sveto pismo nas poziva, naj zaupamo Bogu, z njim sodelujemo pri odrešenju čim večjega števila duš in smo deležni njegove pretekle (križ), sedanje (odrešenje posameznika in cerkve) in prihodnje (končna vesoljna) zmage.

Proučevanje tega tedna se osredotoča na štiri povezane teme:

1. Bog sam bo podpiral in varoval svoje ljudstvo v najhujših delih zadnje bitke velikega boja.

2. Veliki boj se bo končal z Božjo zmago nad hudičem, nad zlom in grehom ter nad trpljenjem in smrtjo. Ta trojna zmaga je zagotovljena, ker jo je Kristus že zagotovil s svojo smrtjo in vstajenjem.

3. Deležni smo Božje zmage, ko jo z vero sprejmemo in pustimo Svetemu Duhu, da jo uresniči v nas.

4. Božja zmaga bo dosegla vrhunec v Jezusovem drugem prihodu, v tisočletni sodbi in v obnovi vseh stvari.

Razlaga

Konec preizkusne dobe

Zaključek preizkusne dobe je tema, ki pri mnogih ljudeh pogosto vzbuja strah. Preizkusna doba se za vsakega posameznika konča z njegovo smrtjo. To pomeni, da se s smrtjo za posameznika zapre možnost, da se odzove na Božjo milost. Njegov odnos do razodete Božje milosti bo imel večne posledice. Bog je pravičen in bo primer vsakega posameznika obravnaval v skladu z lučjo, ki jo je prejel; vendar je odločilno pomemben naš individualni odziv.

Adventisti iz Svetega pisma razumemo, da bo v zgodovini velikega boja poleg konca preizkusne dobe ob smrti posameznika nastopil trenutek, ko bo Bog razglasil, da se je čas, ko lahko ljudje sprejmejo njegovo odpuščajočo milost, da bi bili rešeni, končal. Ta trenutek bo točka, od koder ni več vrnitve, in nihče ne bo več odrešen po tem času. Svet bo takrat živel v znamenju razglasa, zapisanega v Razodetju 22,11: »Kdor dela krivico, naj še naprej ravna

krivično, omadeževani naj se še naprej omadežuje, pravični naj še naprej vrši pravičnost in sveti naj se še naprej posvečuje.« Mnogi kristjani in adventisti, ki jih skrbi lastna odrešitev, si zastavljajo vprašanja: Kaj če me bo trenutek zaključka preizkusne dobe presenetil ali pa takrat ne bom nanj pozoren? Kaj če v tistem trenutku ne bom popolnoma pripravljen?

Tu je treba pojasniti vsaj dvoje.

Prvič, konec preizkušnje je resničen in se bo zgodil. Prevare, spletke in hudičevo zlo ne bodo trajali večno. Greh, trpljenje in smrt ne bodo vladali večno. Če bi hudiča, zlo in smrt postavili v večnost, bi to pomenilo, da Bog ni Bog ljubezni in pravičnosti. Ker pa je, bo končal vire in sile zla. Bog je potrpežljivo čakal in dal ljudem vse možnosti, da preizkusijo njegove obljube, ga spoznajo in se vrnejo k njemu in v njegovo kraljestvo milosti. Kako zelo si želi, da bi vse človeštvo sprejelo njegov evangelij! Nastopil pa bo trenutek, ko bo Bog moral reči: »Dovolj, končano je.«

Drugič, Bog ne bo umaknil svojega daru vzdržujoče milosti od svojega ljudstva, kljub temu da bo ob koncu časa preizkušnje umaknil usmiljenje in odpuščajočo milost nespokorjenim. Ta točka je zelo pomembna: konec časa preizkušnje ne pomeni, da sta Božja ljubezen in milost do človeštva dosegli meje ali da sta se izčrpali. Bog nikoli ne preneha biti Bog ljubezni, milosti in pravičnosti, kot je opisan v Svetem pismu. Zato po koncu časa preizkušnje ne bo nikogar, ki bi se z vero odzval na Božje usmiljenje, ki bi mu Bog rekel: »Oprosti, prepozno; rad bi te rešil, vendar se je čas milosti iztekel.«

Božji zaključek časa preizkušnje bo potrditev, da se je vsak posameznik dokončno odločil za njegovo milost in njegovo kraljestvo. V nekem prihodnjem zgodovinskem trenutku bo zgodovinski ustroj sveta takšen, da bodo vsi prebivalci zemlje sprejeli to končno odločitev in se postavili na stran Boga ali Satana. Vendar ta odločitev ne bo sprejeta v trenutku. Nasprotno, odločitev vsakega posameznika za večnost bo sprejeta na podlagi njegove svobodne odločitve in ob polnem zavedanju posledic. Tako kot sta severni Izrael in Juda zavrnili Božjo zavezo in Mesija, se bodo nekateri odločili, da nočejo biti z Bogom iz Svetega pisma. Drugi se bodo strinjali z Luciferjevo lažjo, da so bogovi in da so zaradi tega nesmrtni; misel, da bi bili z Bogom v njegovem kraljestvu, jim ni všeč. Takšne nespremenljive odločitve Boga žalostijo; zagotovil jim je vse potrebne dokaze in ljubezen, da bi jih rešil, vendar bo spoštoval njihovo končno odločitev. Drugi pa se odločijo sprejeti Božjo milost, ker ga ljubijo in želijo ostati z njim za vedno.

Konec časa preizkušnje ne pomeni, da bo po tem trenutku Božje zvesto ljudstvo ostalo brez njegove navzočnosti, milosti in pokrivajoče pravičnosti. Kristus nam je zagotovil, da bo z nami »vse dni do konca sveta« (Mt 28,20). Pooblastilo Svetega Duha, ki ga bomo prejeli, da bomo lahko glasno klicali, nam ne bo odvzeto. Božje ljudstvo od Adama in Abela do Abrahama in Mojzesa, od Davida in Izaija do Pavla in zadnjega kristjana, zapečateni pred koncem časa preizkušnje, bo rešeno izključno s Kristusovo pravičnostjo in posredovanjem po veri. Zato zamisel, da bodo nekateri kristjani ob času konca obstali zaradi lastnih zaslug in moči, ni svetopisemska.

Svetopisemska nova nebesa in nova zemlja

Kristjani na splošno govorijo in pojejo o nebesih kot o končnem cilju in večnem počitku. Ohraniti je treba svetopisemsko razumevanje nebes in se varovati, da ne zapademo v poganške ali filozofske poglede na raj. Po mnogih svetovnih nazorih, kot so grška, hindujska ali budistična filozofija, so nebesa domnevno transcendentna, brezčasna in brezprostorska

sfera, kamor lahko pride le breztelesni človeški um ali duša. V grški filozofiji človeški um, ki doseže nebesa, nekako ohrani svojo identiteto in zavest. V hinduizmu, budizmu in neoplatonizmu mora človeška zavest, ki doseže nebesa, izginiti tako, da se raztopi v univerzalni zavesti.

Zaradi vpliva klasične grške filozofije na tradicionalno krščanstvo večina kristjanov zdaj verjame v nesmrtnost duše in v duhovna, ne pa materialna nebesa. Ti kristjani se ne zavedajo, da ti filozofski koncepti ustvarjajo nepremostljiva nasprotja v njihovi teologiji in življenju. Tradicionalni kristjani razmišljajo o smrti in nebesih v grškem filozofskem smislu: ob smrti gre nesmrtna duša v transcendentno, brezčasno in brezprostorsko kraljestvo, ki se imenuje bodisi pekel bodisi nebesa. Po drugi strani pa ti isti kristjani verjamejo v izjemno jasen svetopisemski nauk o vstajenju telesa. *Vendar se ne zavedajo, da sta nesmrtnost duše in vstajenje telesa preprosto nezdružljiva in ustvarjata veliko neskladij.*

Če so naše duše nesmrtno in so v nebesih z Bogom, čemu bi obujali telo? V takšnih okoliščinah bi vstajenje telesa pomenilo, da bi duša zapustila duhovno področje nebes in ponovno vstopila v materialno, časovno in prostorsko sfero. Če je nesmrtna le duša, se moramo vprašati: *Ali bo vstajenje telesa trajno? Ali bo zdaj tudi telo večno?*

Svetopisemski nauk o človeški naravi in vstajenju odpravlja vsa ta neskladja in težave. Prvič, svetopisemski nauk o celotni človeški naravi kaže, da ljudje nimajo nesmrtno duše, ampak so kompleksna, nedeljiva, integrirana živa bitja. Jezus bo ob svoji vrnitvi obudil celotno človeško bitje. Drugič, svetopisemski nauk o naravi človeka zavrača grški dualizem in njegovo pojmovanje, da so nebesa transcendentna, brezčasna, brezprostorska, božanska sfera.

Po Svetem pismu se naše bitje ob smrti ne razdeli. Ne preživimo kot eterična duša, ki s polno zavestjo preide v stanje transcendence onkraj ustvarjenega vesolja. Ko umremo, umre naše celotno bitje. Ko pa se Kristus vrne, bo obudil naše celotno bitje in nas sprejel v svoje resnično, zgodovinsko, časovno in prostorsko kraljestvo. Da, ob drugem Kristusovem prihodu bomo skupaj z njim potovali do Božjega prestola, v nebeško svetišče nekam v središče vesolja. Toda to potovanje bo potekalo v časovnem in prostorskem vesolju, kar pomeni, da bomo potovali v prostoru in času. Nikoli ne bomo šli onkraj vesolja. Pravzaprav nobeno ustvarjeno bitje ne bo nikoli transcendentno, saj je samo Bog transcendenten ali onkraj ustvarjenega vesolja. Želeti doseči transcendenco pomeni želeti biti Bog.

Tudi tisočletna sodba v nebesih bo zgodovinski dogodek, ki bo potekal v prostoru in času v Božjem nebeškem svetišču pred njegovim prestolom, ki je prav tako na osrednjem mestu v vesolju. Po tej sodbi se bomo vrnili na zemljo. Po Božji izvršilni sodbi nad hudičem in drugimi uporniki bo Bog našemu planetu povrnil prvotno lepoto in popolnost. Nova zemlja bo naš dom. Na njej bomo živeli tako, kot je bilo prvotno predvideno pred padcem: vonjali bomo rože, obdelovali vrt, preučevali listje, se igrali z levom, se srečevali in sodelovali z odrešenimi vseh starosti, pa tudi z angeli in drugimi ustvarjenimi bitji. Najpomembnejše pa je, da bomo uživali privilegij neposrednega občestva z Bogom; častili ga bomo osebno. Zemlja in vesolje bosta spravljeni ter se bosta vrnili v harmonijo in enotnost, ki sta obstajala pred padcem. Lahko bomo svobodno potovali po vesolju. Razlog, da zdaj ne moremo potovati v nebesa, niso omejitve ali ovire časa, prostora, snov ali hitrost, temveč greh. Ko bo velikega boja končno konec in bo greh enkrat za vselej odpravljen, bo nova (prenovljena) zemlja združena z nebesi in takrat se bo uresničila najdragocenejša svetopisemska obljuba: nova zemlja in nova nebesa.

Uporaba

1. Ali imate v svoji skupnosti adventiste, ki se bojijo govoriti o dogodkih zadnjega časa? Ali si tudi ti med njimi? Kako jim lahko pomagata premagati ta strah? Kako bi lahko ti in tvoja adventistična skupnost posredovali naše svetopisemsko sporočilo kot veselo sporočilo in ne kot popačeno različico strašljivega postapokaliptičnega filma, ki jo je posnel Hollywood? Po drugi strani pa, kakšen je najboljši način za realistično predstavitev številnih temnejših vidikov velikega boja kot sta versko preganjanje in čas stiske?

2. Ali ljudje v tvoji kulturi verjamejo v vrnitev božanstva ali velikega guruja? Kaj nam to verovanje pove o upanju človeštva na vrnitev odrešenika iz »onstranstva«? Kako bi oznanil upanje v drugi prihod Jezusa Kristusa takšnemu občinstvu? Katere točke bi poudaril?

3. Nekateri kristjani ali posvetne osebe menijo, da je drugi Kristusov prihod le simbol globoke moralne preobrazbe človeškega posameznika ali družbe. Kako bi takim ljudem razložil, da bo Kristusov prihod dobeseden, viden in slišen dogodek, v katerem bo Jezus sam osebno stopil v našo zgodovino, čas in prostor?

4. Kaj si ljudje v tvoji kulturi mislijo o nebesih? Kaj je problematično v njihovi predstavi nebes v primerjavi s svetopisemskim? Kako bi jim lahko predstavil svetopisemski opis nebes? Katere točke svetopisemskega pogleda na nebesa bi bile za ljudi v vaši kulturi še posebej privlačne?